

Oddělení funkční genomiky a proteomiky

Přírodovědecká fakulta MU

CEITEC

Charakterizace proteinů hmotnostní spektrometrií

Bi7050

Část III

Zbyněk Zdráhal

*Centrální laboratoř-Proteomika, CEITEC-MU
Oddělení funkční genomiky a proteomiky, ÚEB PŘF*

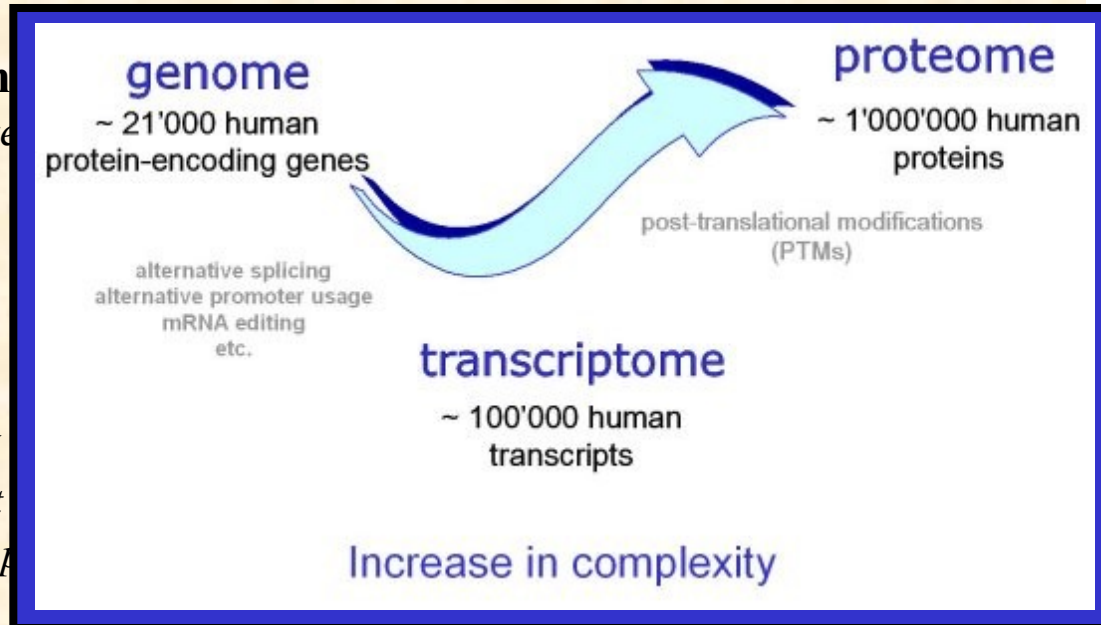
zdrahal@sci.muni.cz

www.sci.muni.cz/FGP

Analýza proteomu

- **protein**
lidský ge

- **široký**
nutnost
reakce p

- **široké spektrum fyzikálně-chemických vlastností**

- **analýza komplexů**

pro úplné pochopení buněčných procesů mnohdy nestačí prostá identifikace jednotlivých proteinů, cca 80% je funkčních jako součást komplexů

n
[/hpi/hpi_desc.html](#)

m okamžiku

oba PCR

Pečlivá příprava vzorku – základní kámen úspěchu

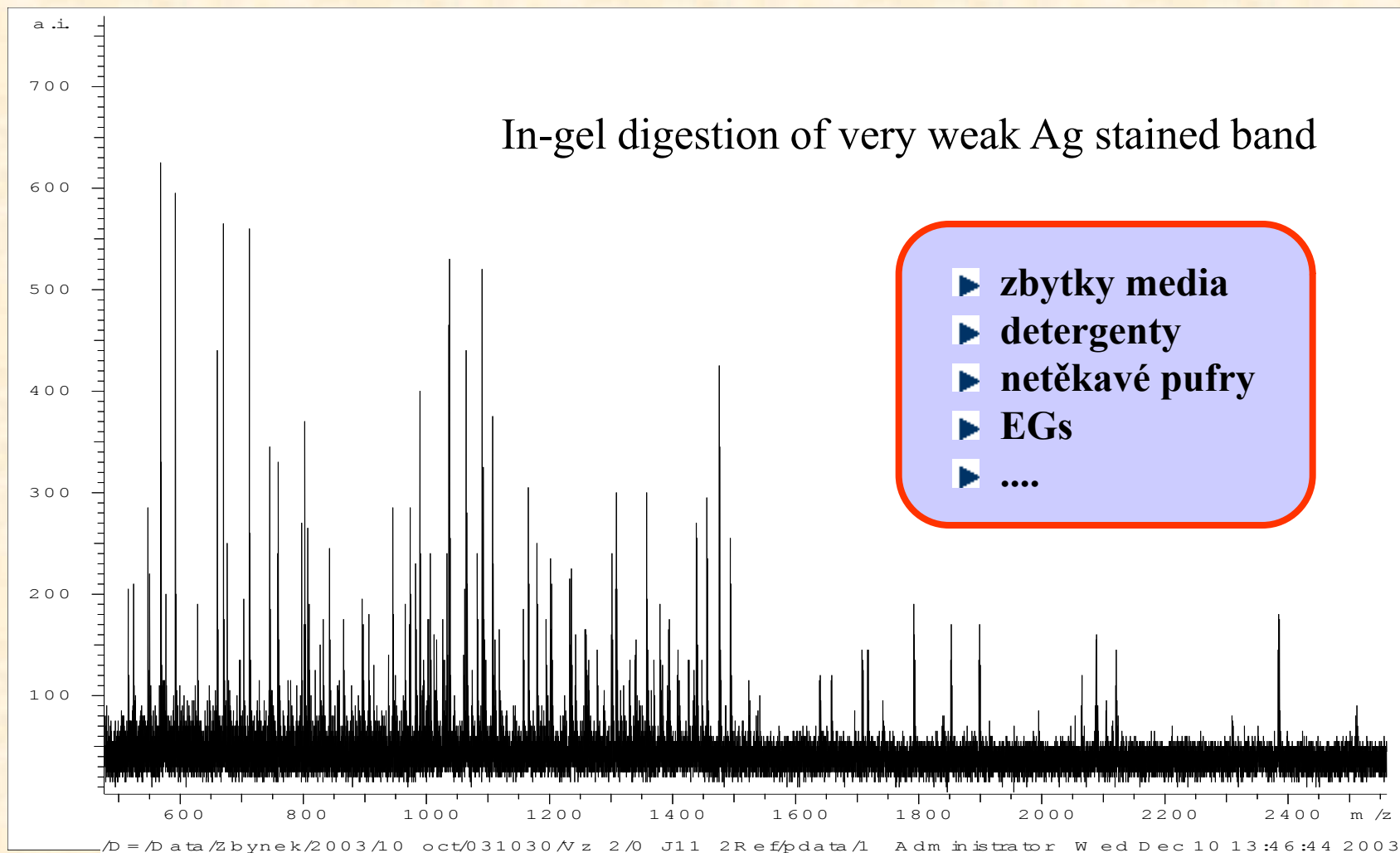

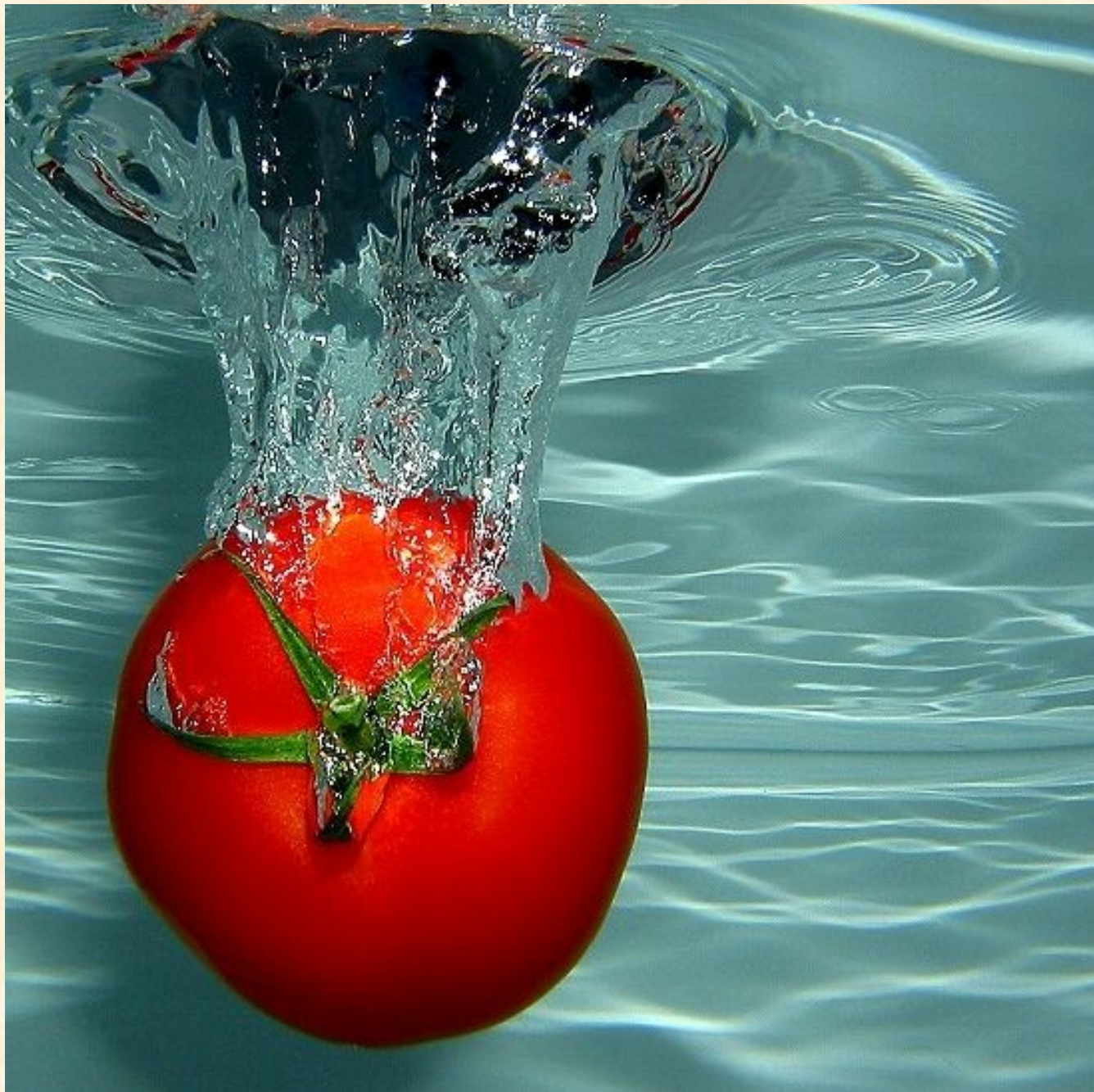
zachování původního proteinového složení
zachování modifikací (např. inhibitory fosfatáz)

...

Keratiny !!!

from skin, hair, nails, wollen clothes .... EVERYWHERE

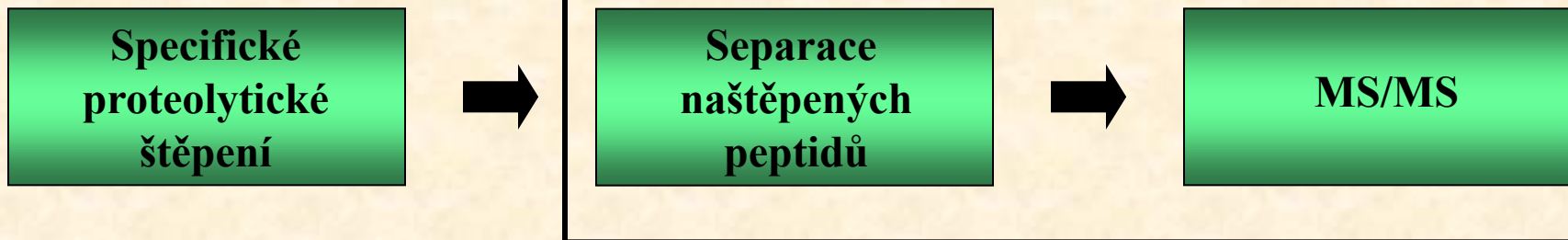
Standardní 1-D postupy

JEDNODUCHÉ SMĚSI

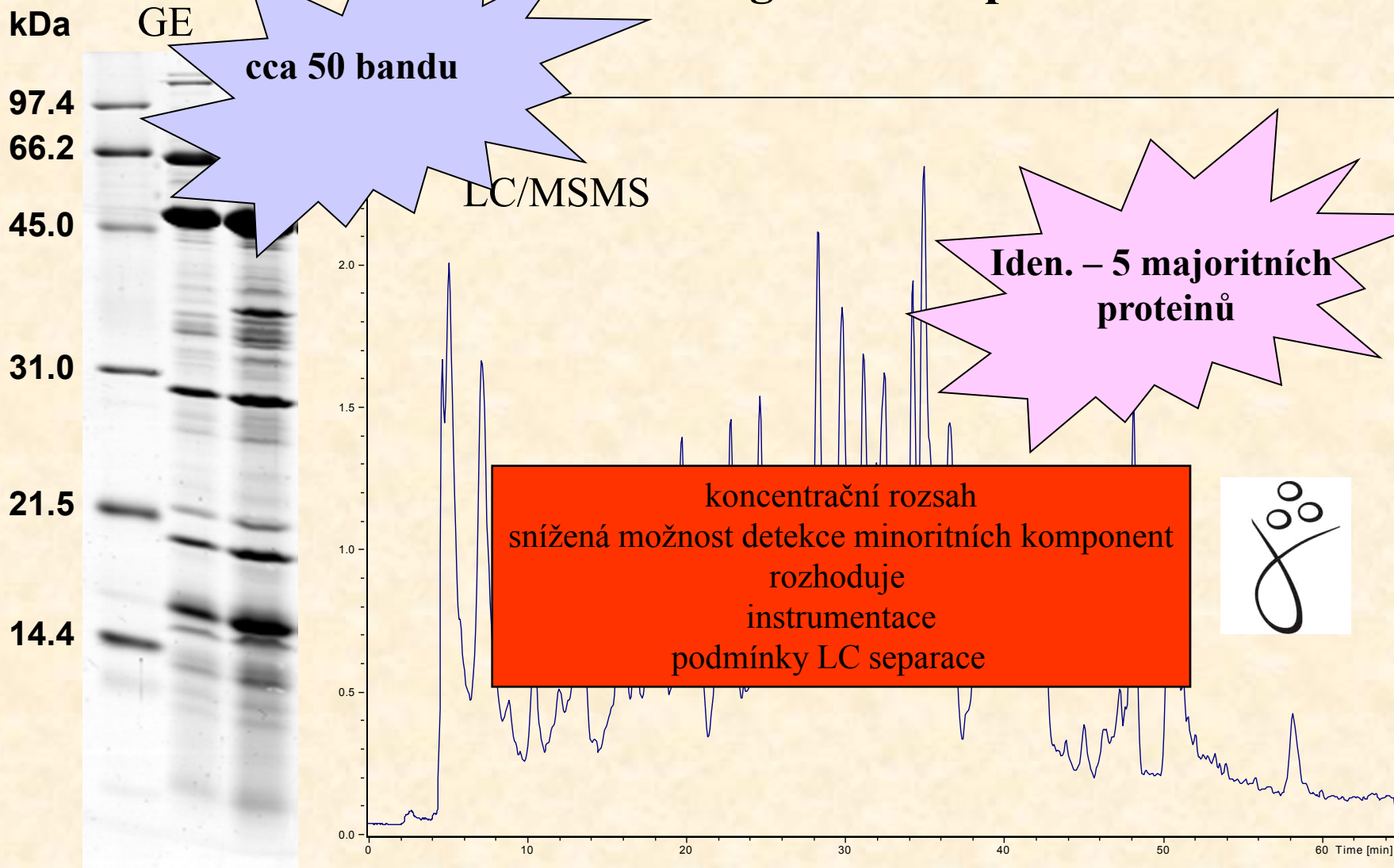
1-D GE

1-D LC-MS/MS shotgun proteomics

Proteinový extrakt fága – 1-D separace

Klasické 2-D postupy

2-D GE

Separace proteinů

Specifické proteolytické štěpení

MALDI-MS
MALDI-MS/MS

LC-MS/MS

Specifické proteolytické štěpení

Separace naštěpených peptidů

MS/MS

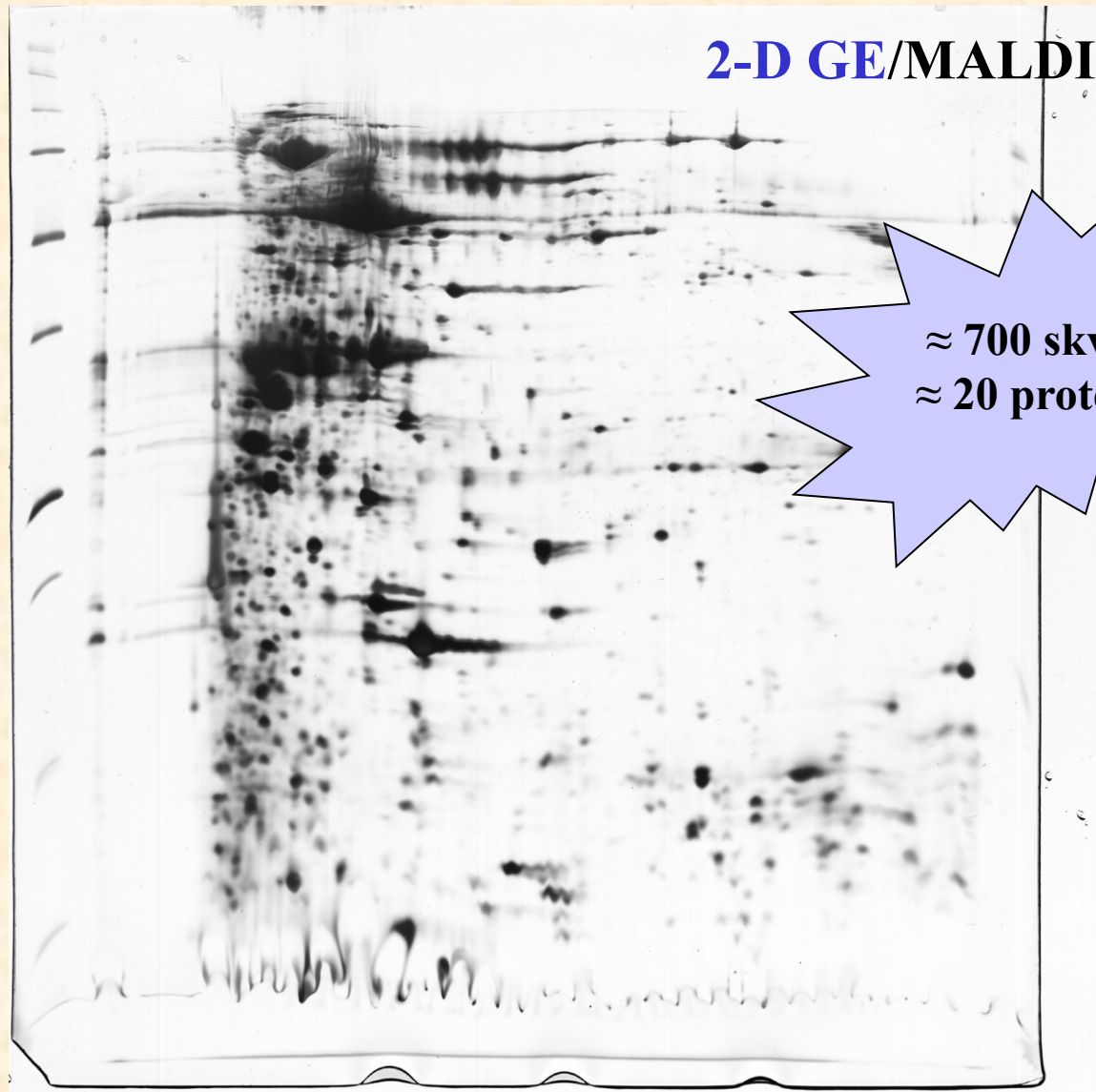
2-D LC-MS/MS

on-line/off-line

LC-MALDI

Proteinový extrakt fága – 2-D separace

Bi7050

≈ 700 skvrn
≈ 20 proteinů

2-D LC
peptides

Protein mix

digesce

On-line ("MudPIT")

1D - SCX

frakcionace
step by step

2D - RP

MS/MS

Off-line

1D - SCX

LC

UV

Peptide fraction

MS/MS

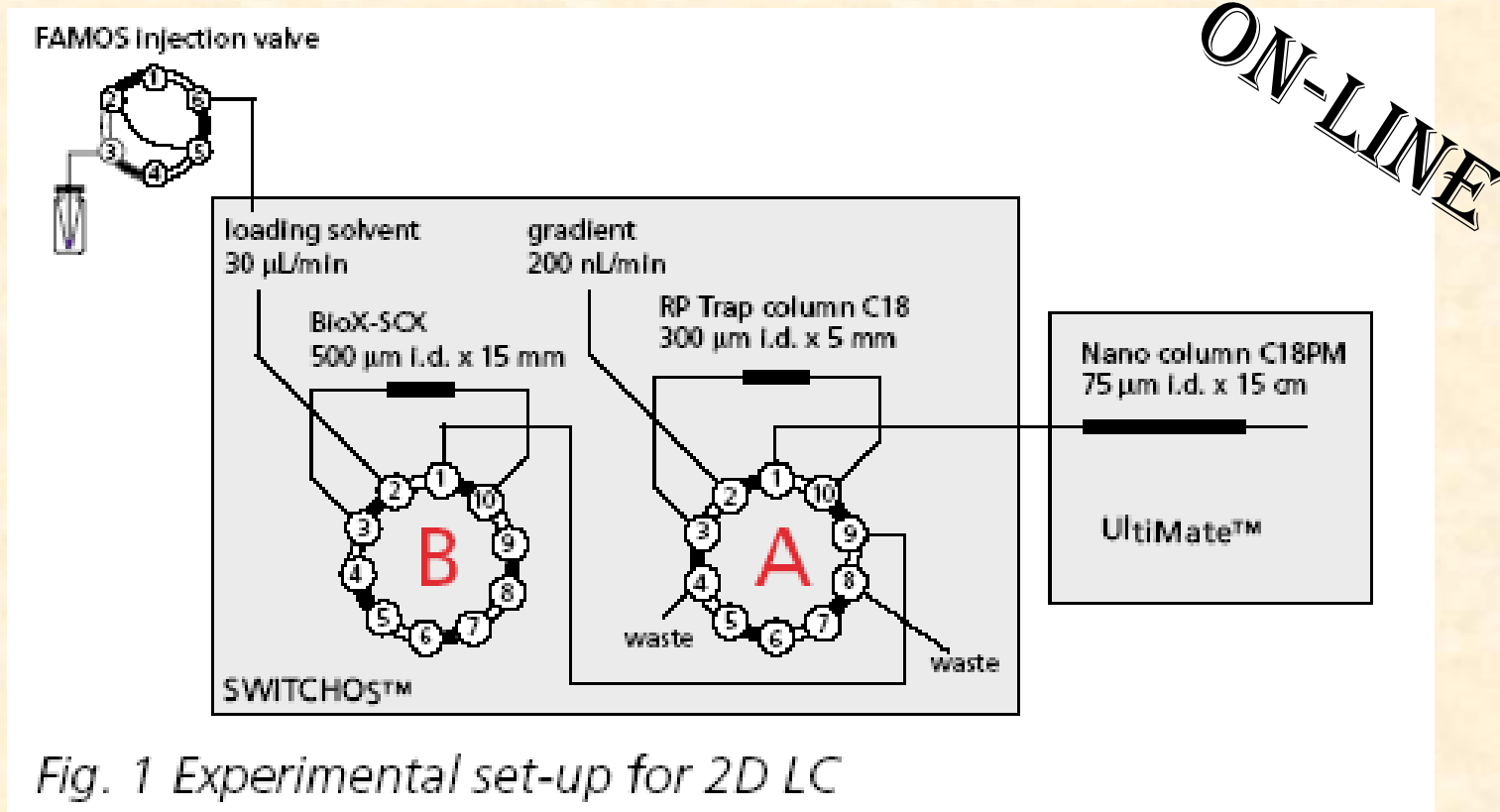
2D - RP

Peptide fraction

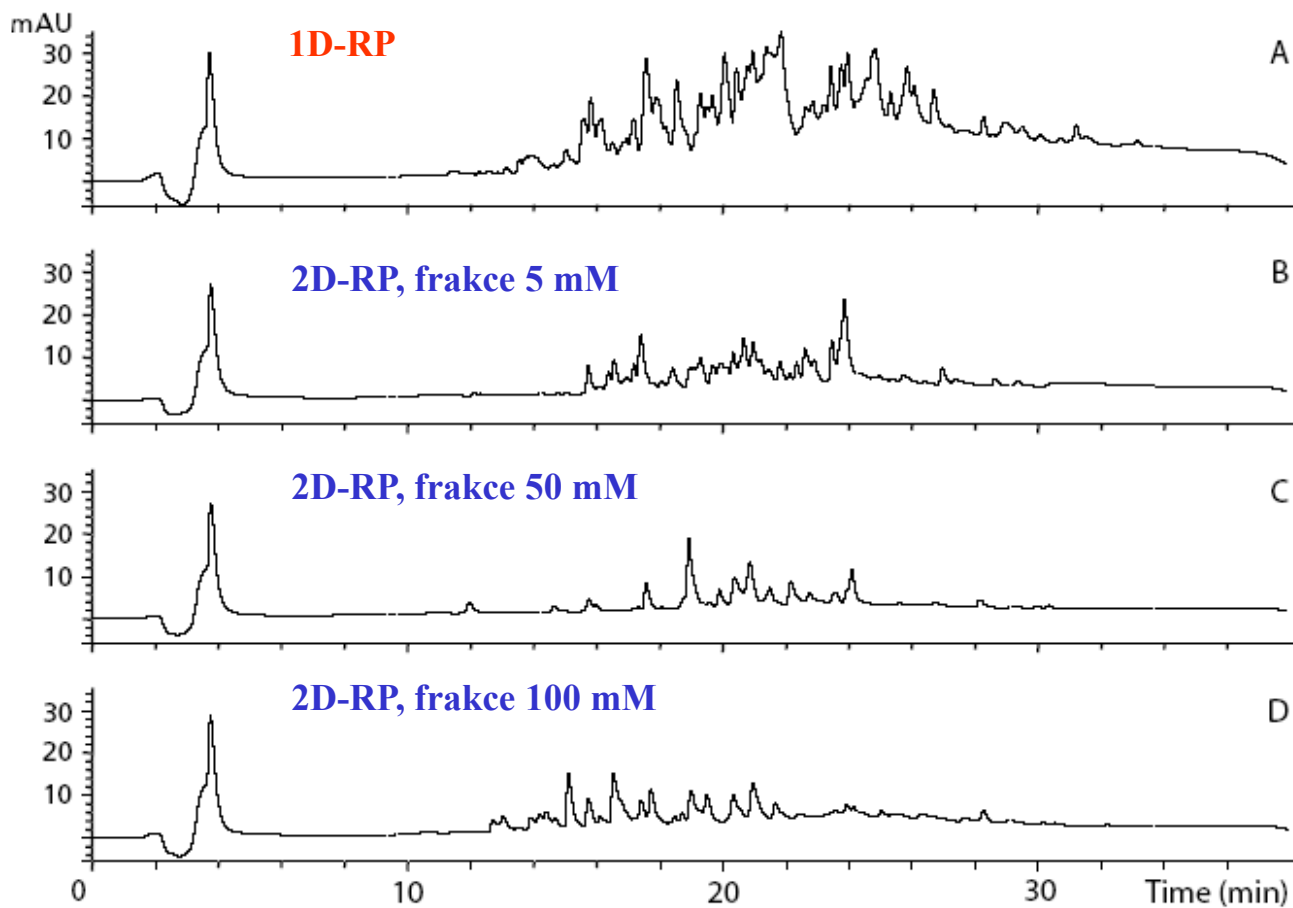

MudPIT (multidimensional protein identification technology)

2-D LC peptides

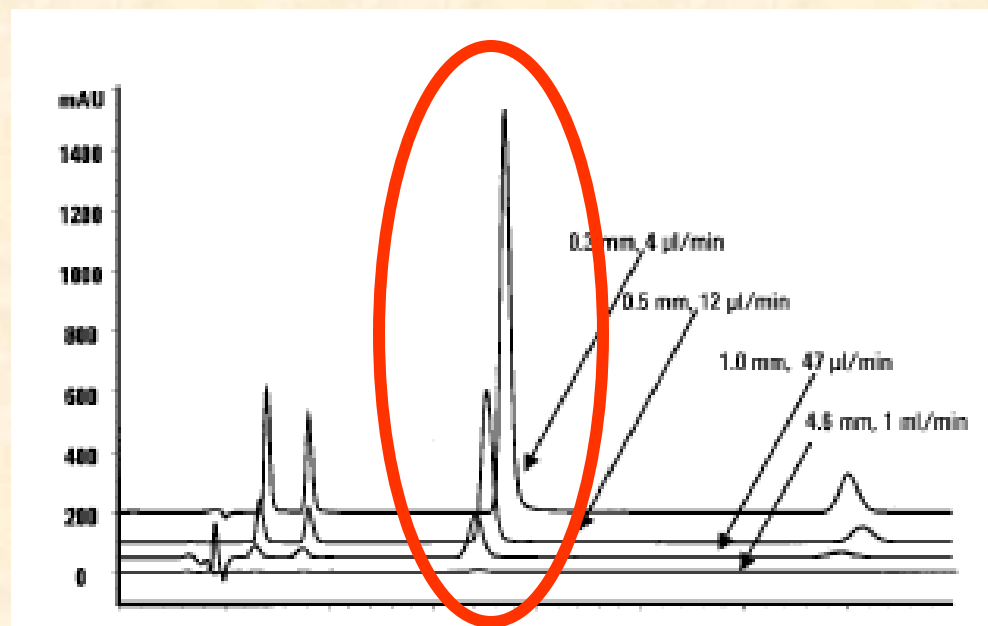
2-D LC (peptides)

ON-LINE

Fig. 2 Chromatograms of the digest mixture. Upper trace is the result of a separation without SCX. The next chromatograms are the result of the 5, 50 and 100 mM fractions. (Not all fractions are shown)

Průměr HPLC kolony vs citlivost

Figure 5 Mass sensitivity benefit. Injection of the same sample amount on HPLC columns with decreasing internal diameter. Stationary phase: ZORBAX® SB-C18; length: 150 mm; solvent: water/acetonitrile, 40/60; flow rate: see diagram; sample: isocratic checkout sample; injection volume: 0.1 µL; third peak: biphenyl, 200 ng; temperature: 25 °C; detection wavelength: 230 nm.

*„Sensitivity increases with a decrease in column diameter because the **same sample mass (amount)** is eluted in a smaller volume. Therefore the concentration of the eluting peak is higher and the detection signal is stronger.“*

2-D LC
peptides

sorbenty

1-D: **ionex**
IMAC (fosfoproteiny)
affinity (lectin – glyko)

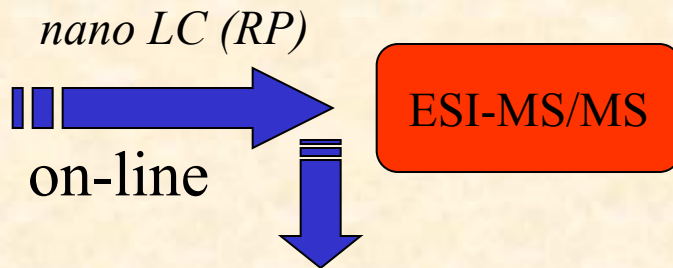
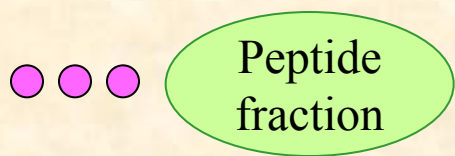
2-D: **reverzní fáze**

On-line vs Off-line

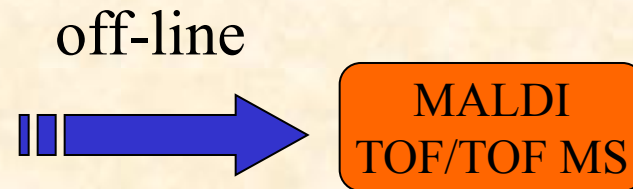
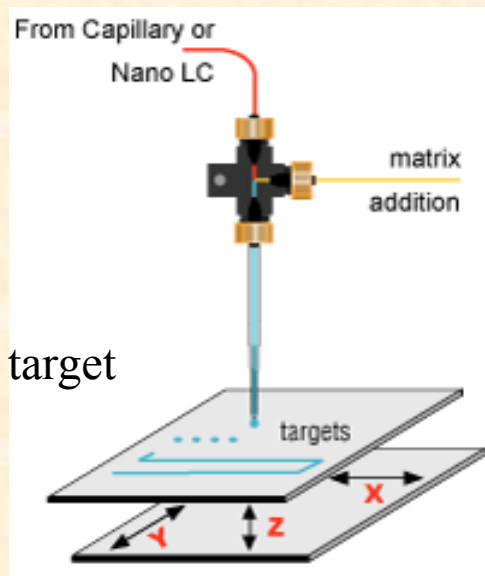
automatizace

flexibilita
optimalizace
kontinuální odběr frakcí

LC -MALDI (peptides)

Depozice na MALDI target

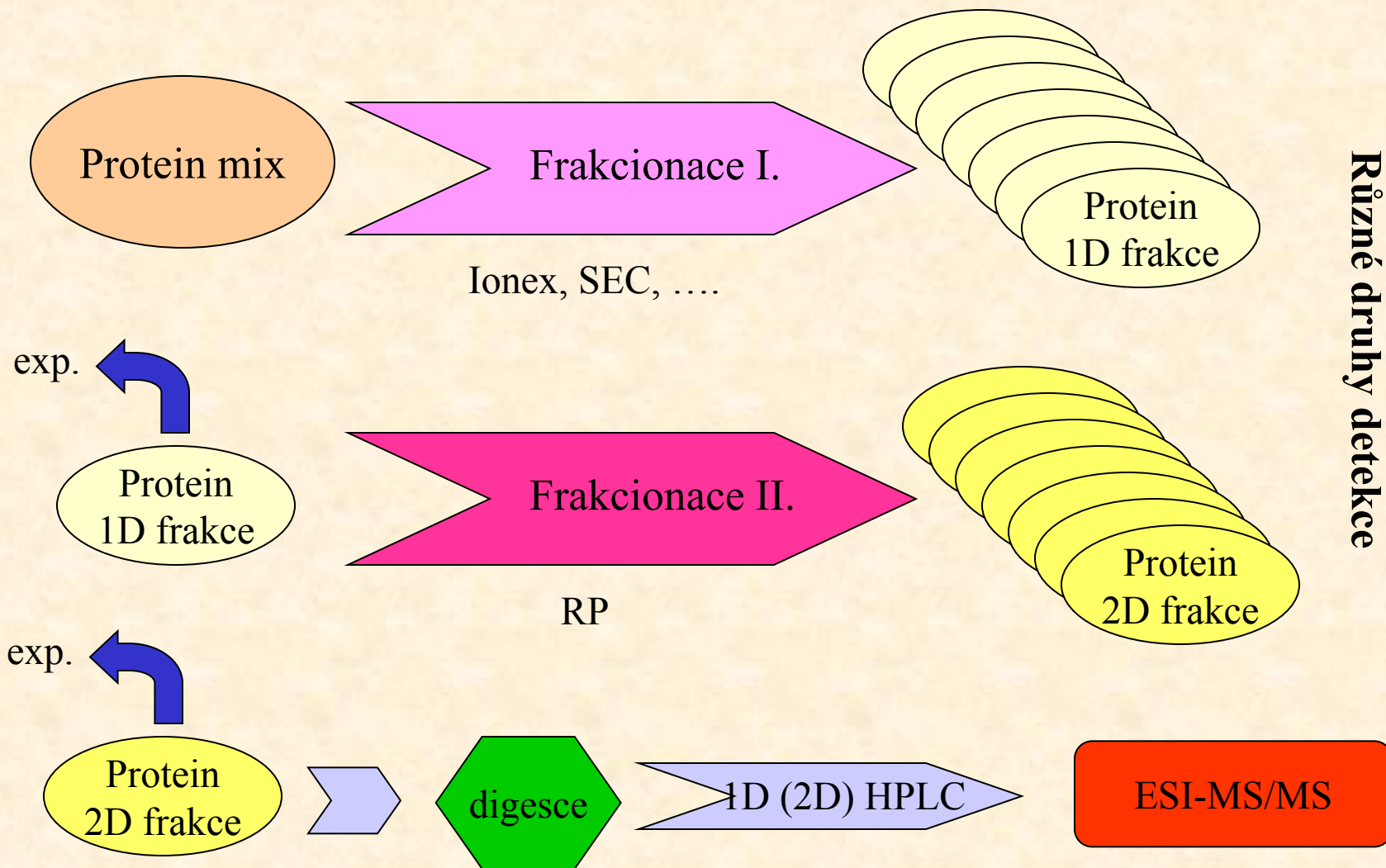
Archivace

LC separace komplexních proteinových směsí

Bi7050

LC separace komplexních proteinových směsí

Bi7050

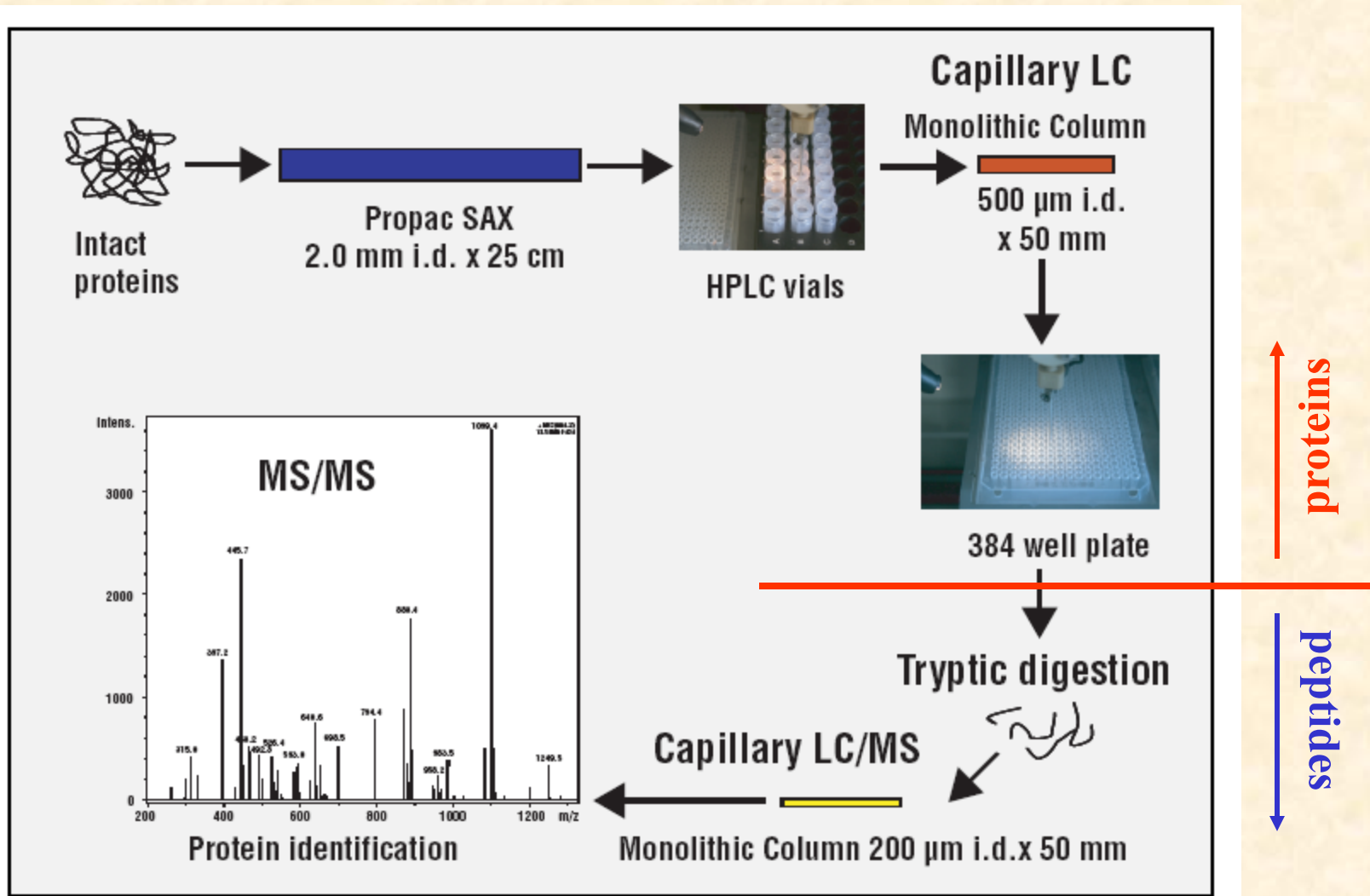
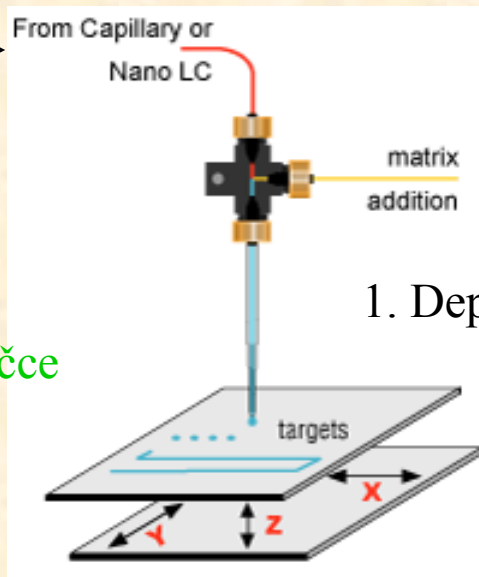

Figure 1: Multidimensional LC work flow.

LC –MALDI (proteins)

Protein mix

(2-D) LC
CE

1. Depozice na MALDI target

2. Digesce na destičce

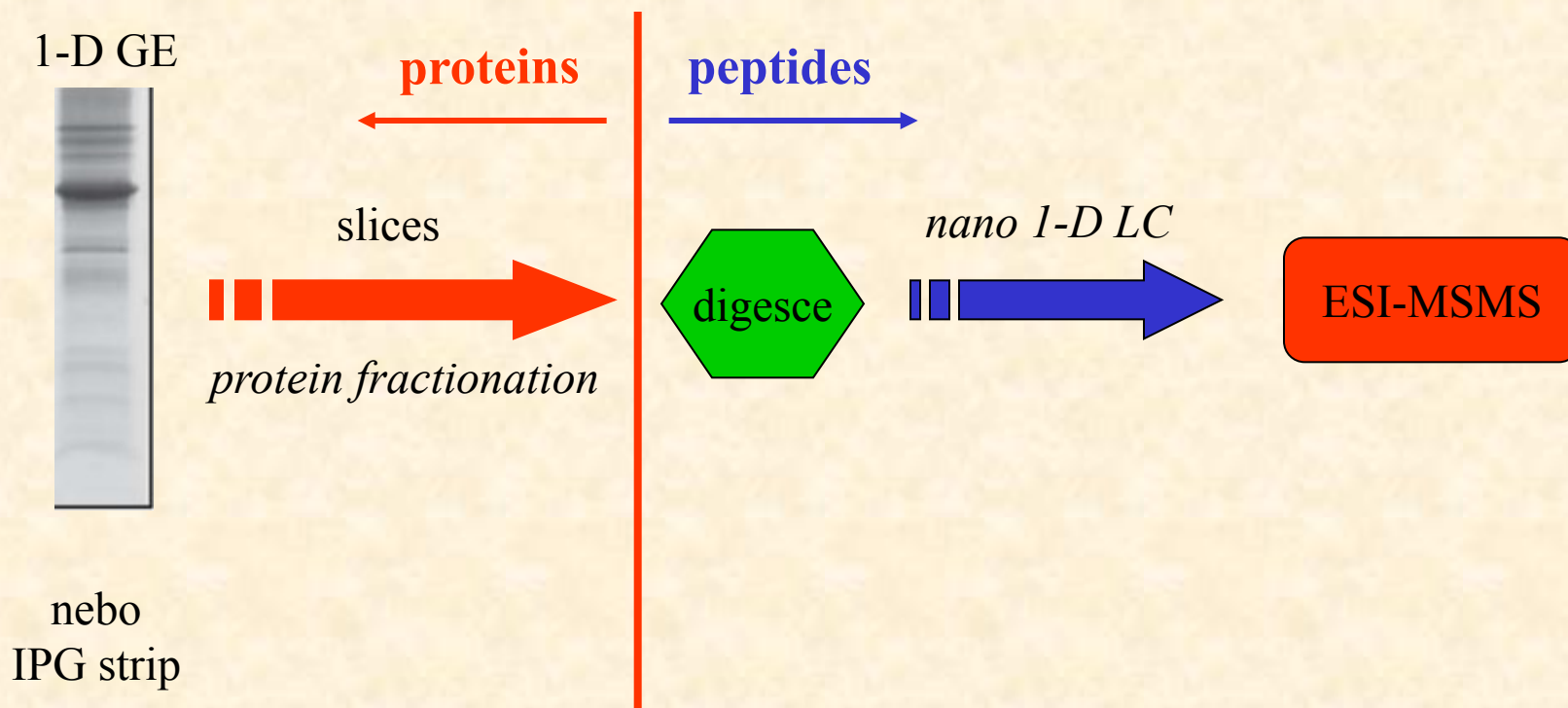
off-line

MALDI TOF/TOF

MALDI TOF/TOF

Kombinace GE a HPLC separace

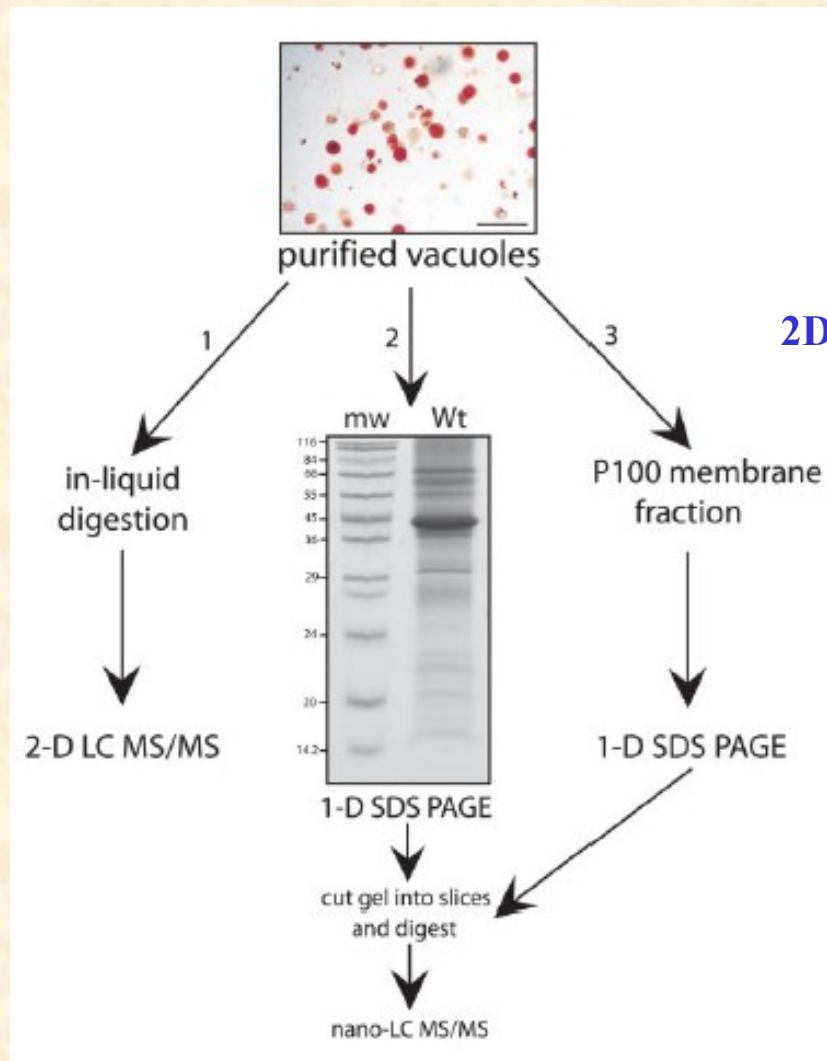
Bi7050

často používané pro analýzu proteinových komplexů

2D-On-line

2D-Off-line (3D ?)

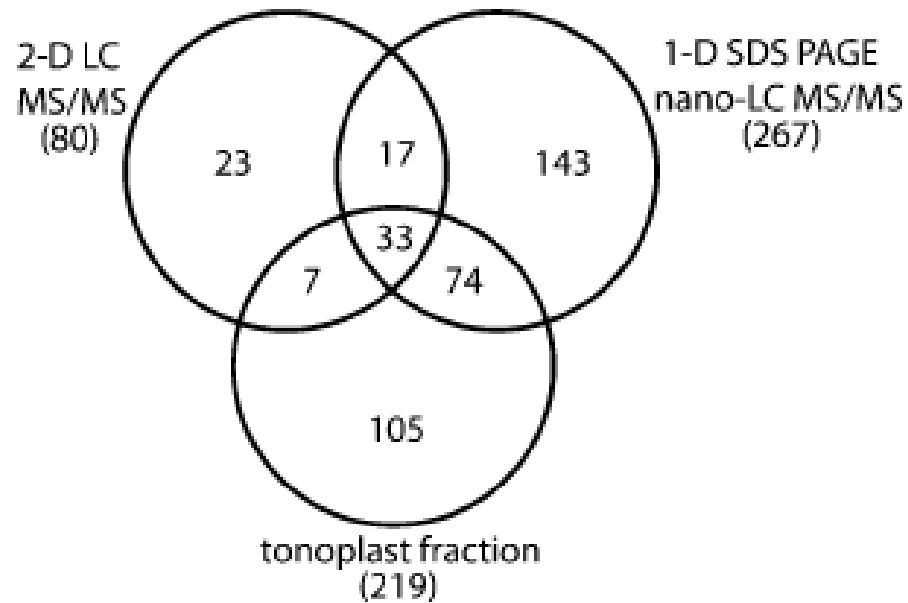

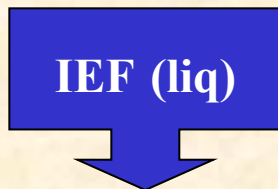
Figure 2. Distribution of Identified Proteins by Different Methods.

Overlap of the different protein sets is shown. Numbers in parentheses indicate the total number of proteins found by a particular method.

Celková analýza proteomu (screening)

Depletovaná plazma
(3500 – 9000 proteinů ??)

0. rozměr

1. rozměr

20 frakcí

2. rozměr

1600 frakcí

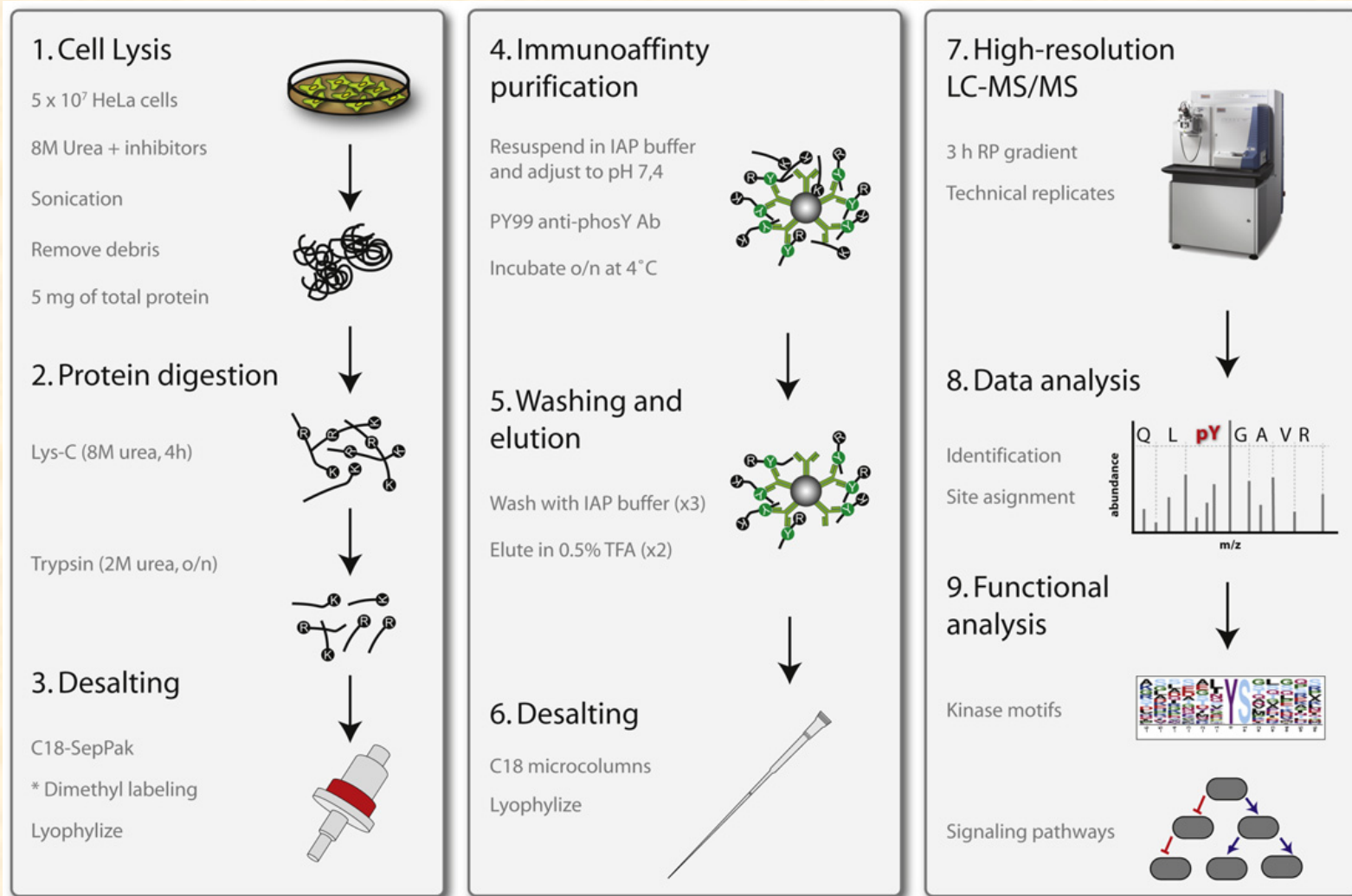

3/4. rozměr

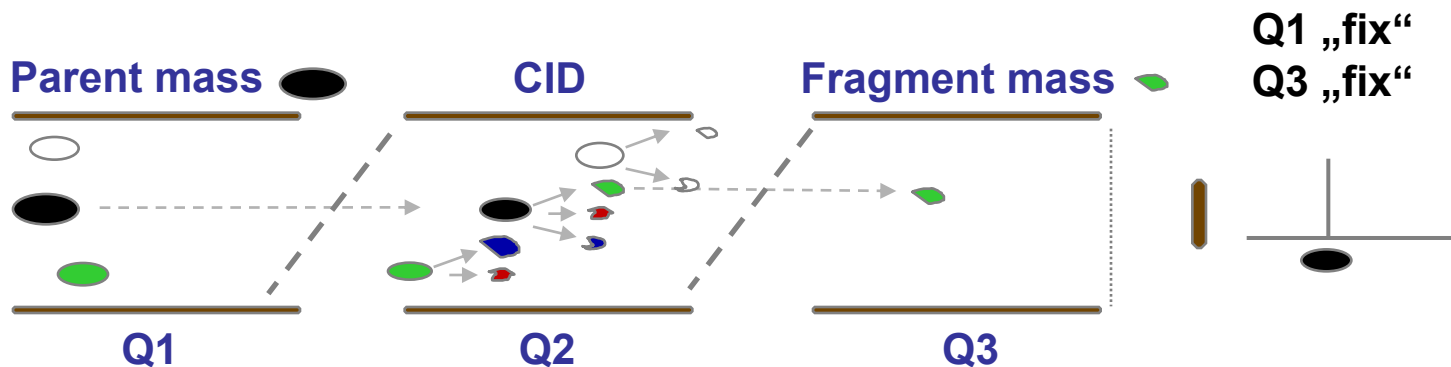
∞ frakcí

Cílená analýza imunoafinitní frakcionace (Y(phos))

Cílená analýza jednotlivých proteinů

- ✿ kvadrupol **Q1** i **Q3** jsou nastaveny na vybrané hodnoty m/z (prekurzoru a vybraného fragmentu), zaznamenány jsou jen prekurzory, z kterých při fragmentaci v kolizní cele **Q2** vzniká určený fragment
- ✿ během analýzy lze sledovat více reakcí (MRM)

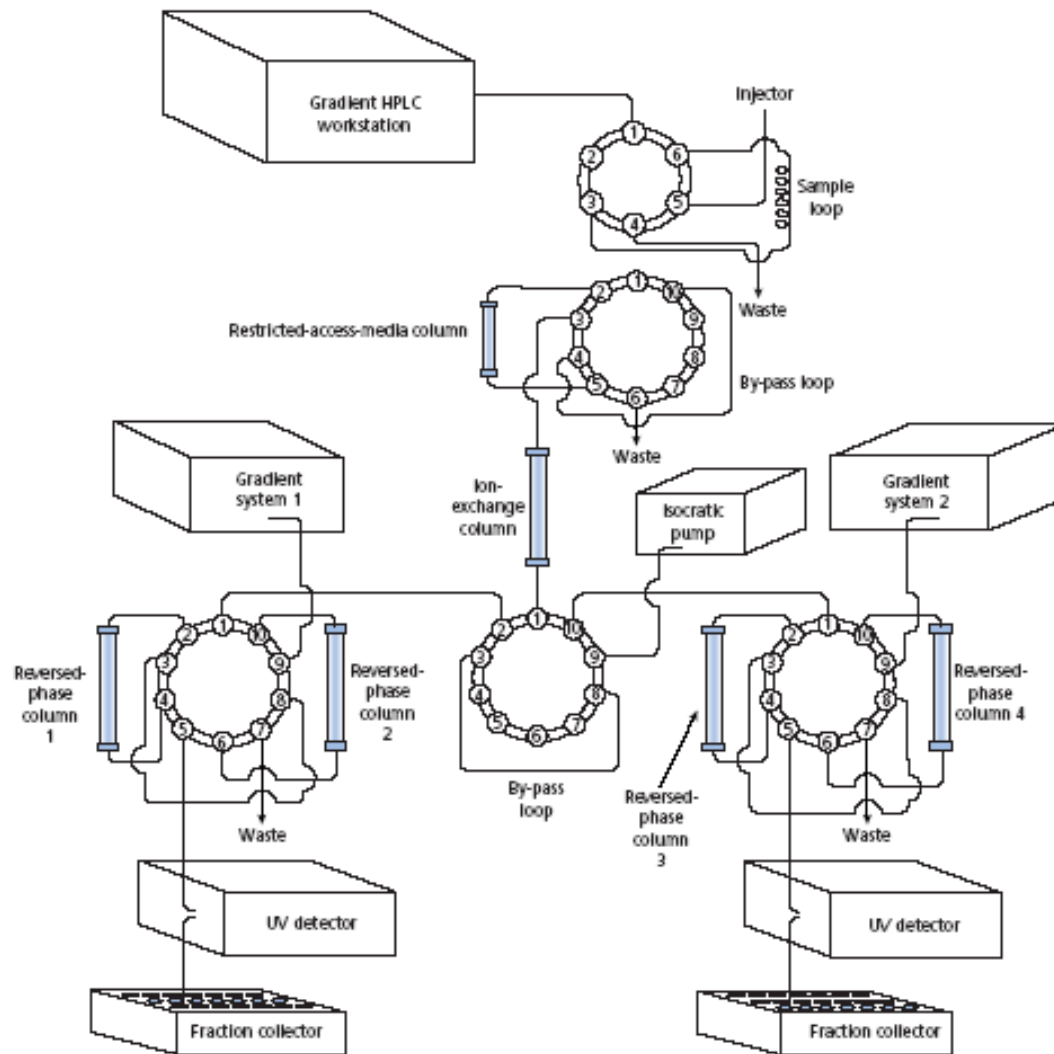

© 2000 [Signature]

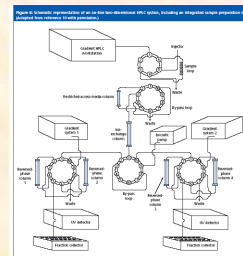
High throughput

Bi7050

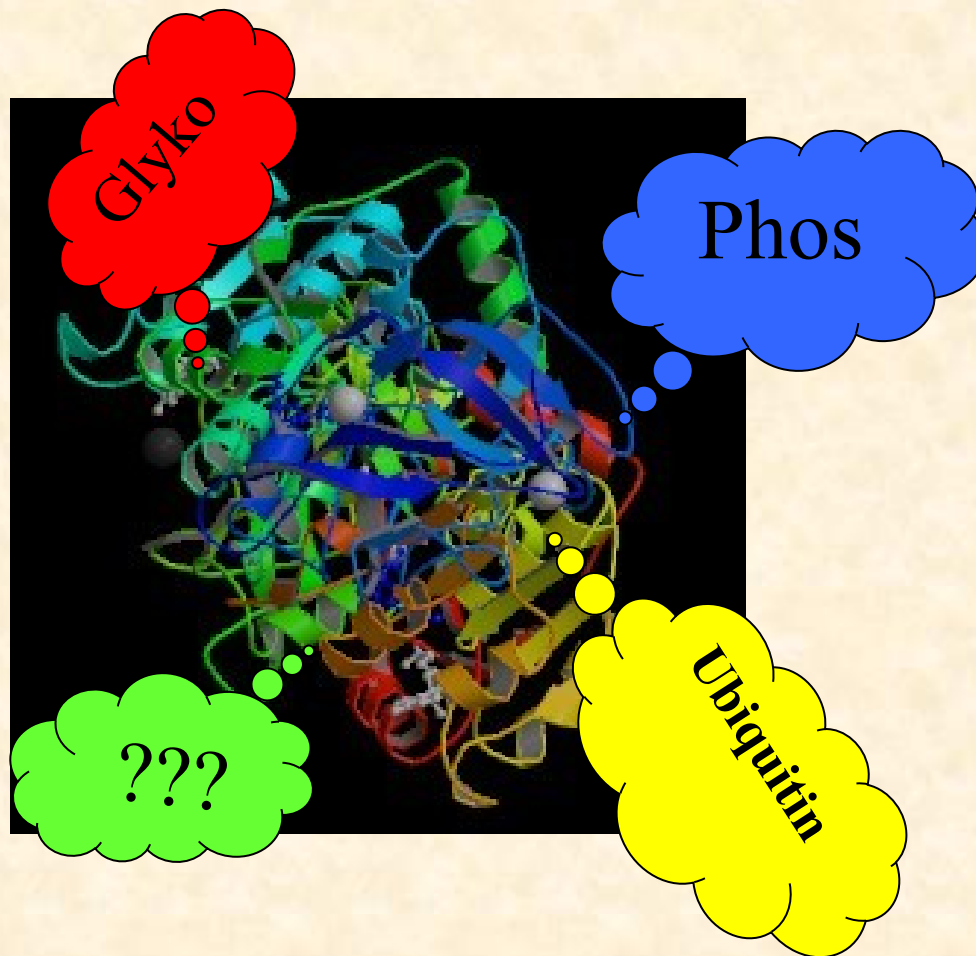
Figure 6: Schematic representation of an on-line two-dimensional HPLC system, including an integrated sample preparation step. (Adapted from reference 10 with permission.)

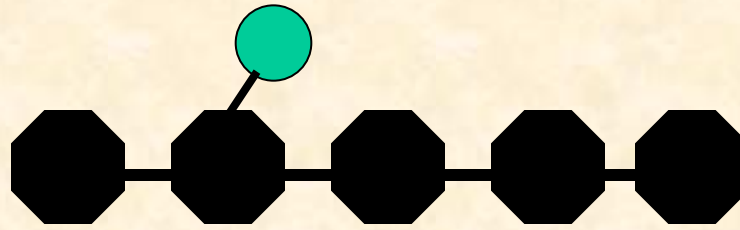
+ Miniaturizace - chip technologie

MS CHARAKTERIZACE MODIFIKACÍ

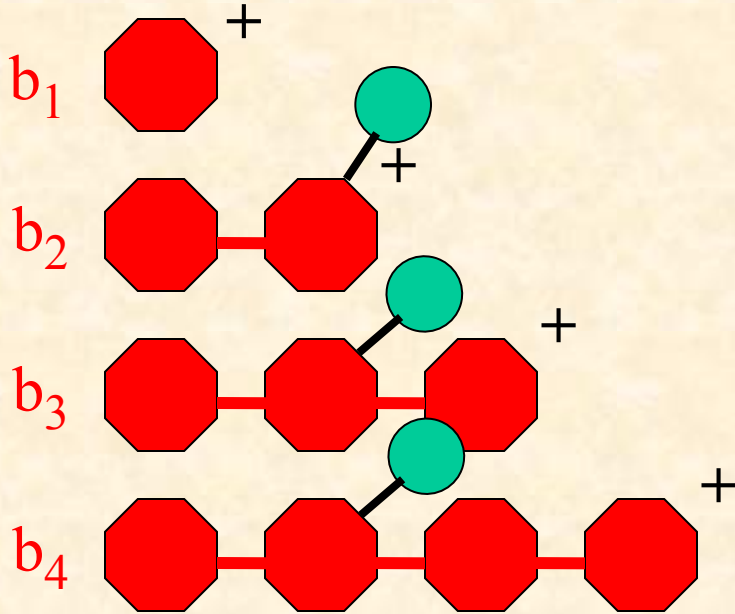
N-terminus

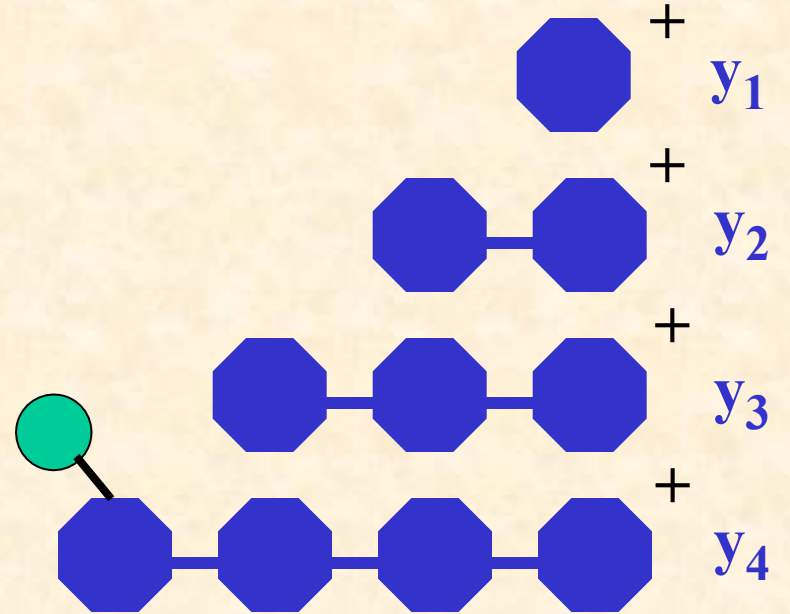
C-terminus

b- ion serie

y- ion serie

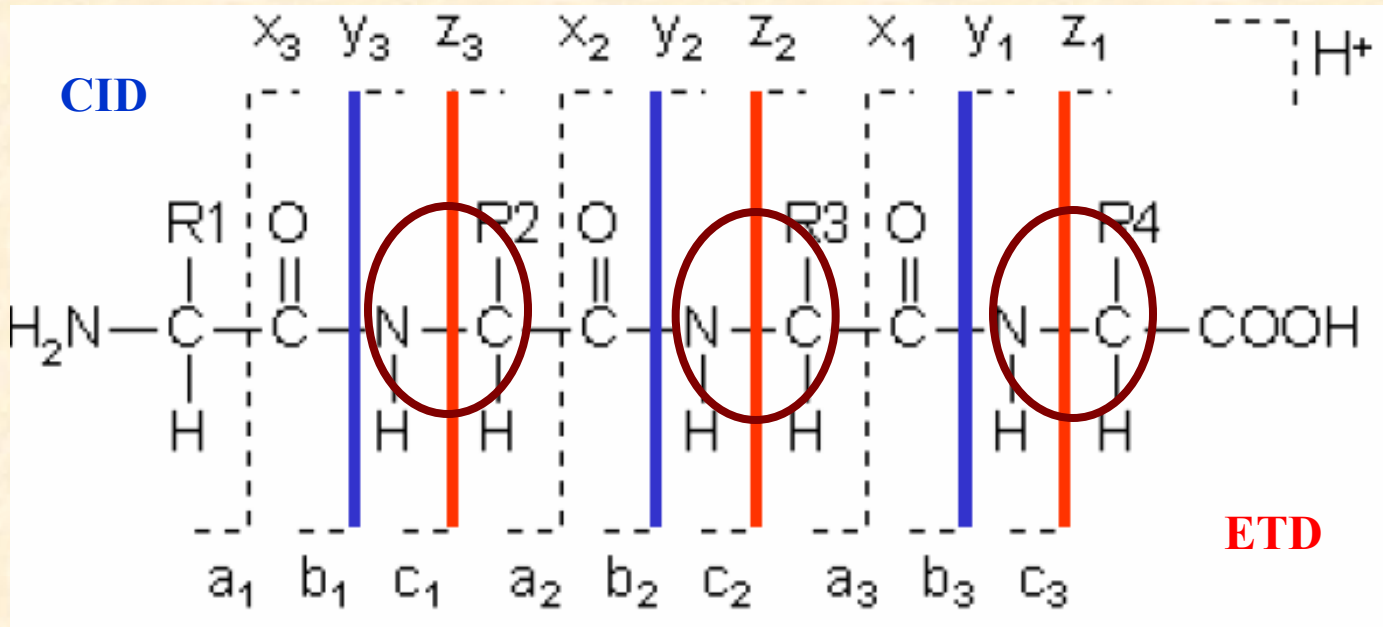

Fragmentace peptidů – CID vs ETD

b, y

c, z

C-terminus (*z-serie*)

N-terminus (*c-serie*)

Proč analýza modifikací proteinů?

Možnosti MS při analýze modifikací

- Druh
- Místo
- Úroveň

Druhy modifikací:

➤ **mutace** (záměna AMK)

➤ **chemické**

➤ **posttranslační**

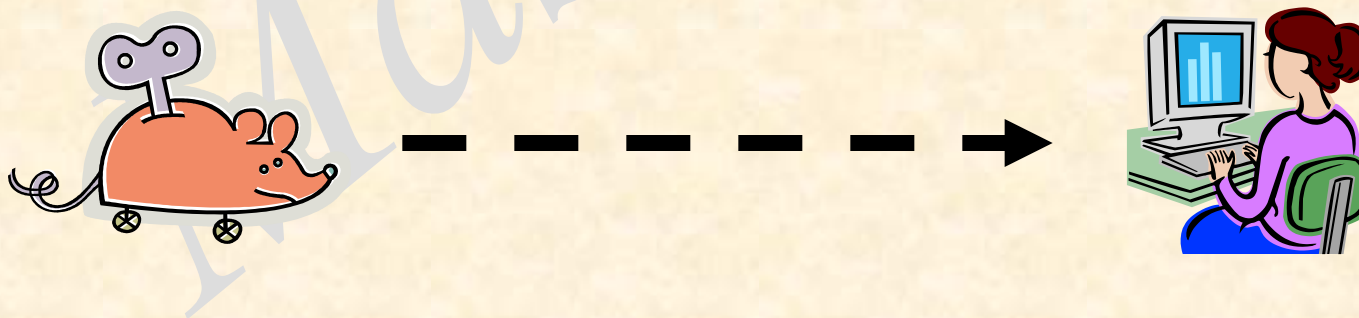
Užitečný přehled modifikací:

DeltaMass <http://www.abrf.org/index.cfm/dm.home>

ExpASy - <http://www.expasy.ch/>

„Chemické“ modifikace:

- ❑ **záměrné modifikace** (*karbamidometylace Cys, N-terminal acetylace, PSD derivatizace, kvantifikační značky aj.*)
- ❑ **nechtěné modifikace** (*oxidace Met, deamidace N → D při purifikaci, adukty farmak*)

Common Posttranslational Modifications

Bi7050

Amines (K/N-terminus)	Methylation	+14.0269	Formylation	+28.0104
	Acetylation	+42.0373	Lipoic acid	+188.3147
	Farnesylation	+204.3556	Myristoylation	+210.3598
	Biotinylation	+226.2994	Palmitoylation	+238.4136
	Stearoylation	+266.4674	Geranylgeranylation	+272.4741
Acids & amides (E/D/Q/N)	Pyroglutamic acid (Q)	-17.0306	Deamidation (Q/N)	+0.9847
	Carboxylation (E/D)	+44.0098		
Hydroxyl groups (S/T/Y)	Phosphorylation	+79.9799	Sulphation	+80.0642
Carbohydrates (S/T/N)	Pentoses	+132.1161	Deoxyhexoses	+146.1430
	Hexosamines	+161.1577	Hexoses	+162.1424
	N-acetylhexosamines	+203.1950	Sialic acid	+291.2579

Další detaily: <http://web.indstate.edu/thcme/mwking/protein-modifications.html>

MS CHARAKTERIZACE MUTACÍ

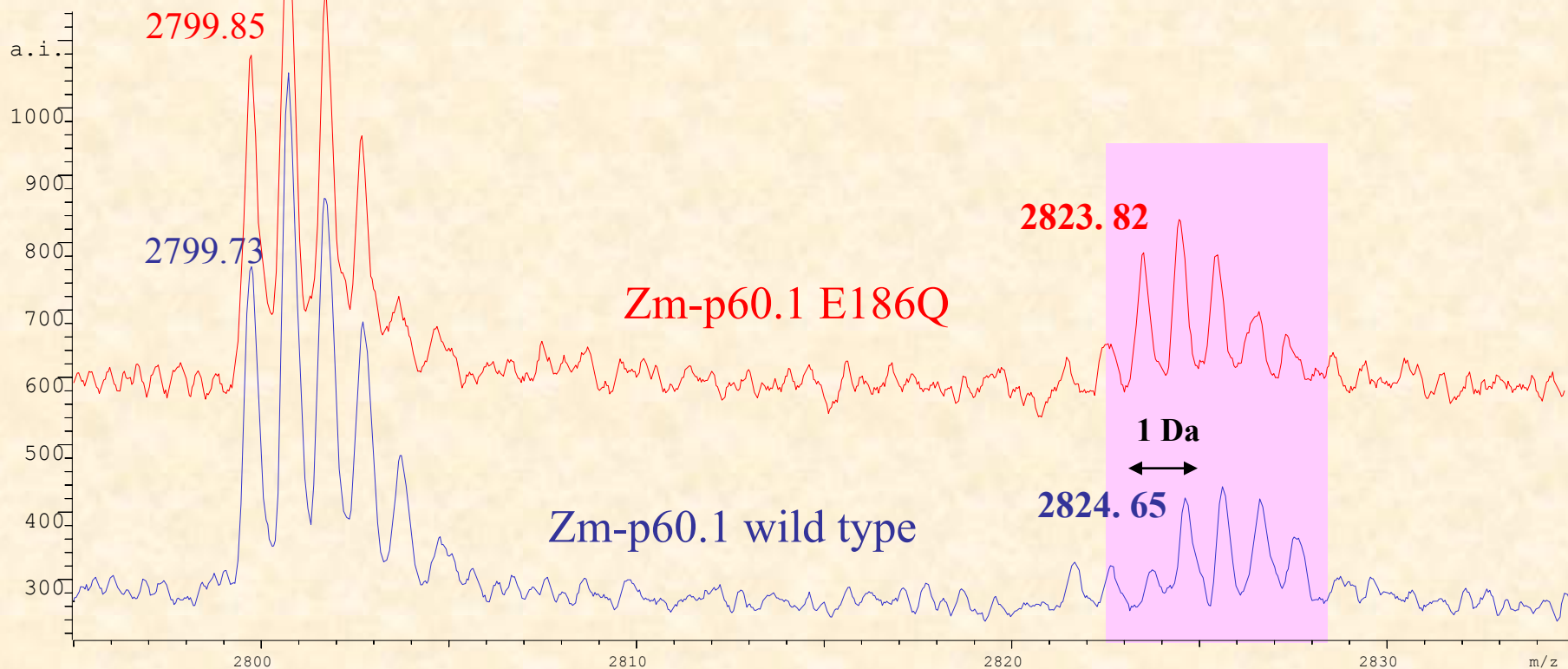
Potvrzení výměny AMK na peptidové úrovni

Protein: Zm-p60 (pozice 186)

wild type 179 - 203 **NWLTFNEPQTFTSFSYGTGVFAPGR** 2824
E186Q **Q** **2823**

peptide mass difference: - 1 Da

In-gel digesce
MALDI-TOF MS

Identifikace výměny AMK na aminokyselinové úrovni

Protein ve dvou variantách v jednom spotu na 2-D gelu

Vstupní informace:

Změna hmotnosti tryptického peptidu: **-14 Da**

...

DEEELQKENVKNTASLTGKITLSVTQSKPETGEVIGVFESIQPSDTDLGAKVPKDVKIQG

...

MALDI-MS potvrzení změny hmotnosti daného peptidu (2 proteázy)
MALDI-PSD nejednoznačné výsledky

LC-MSMS nalezena mutace D/E v pozici 210

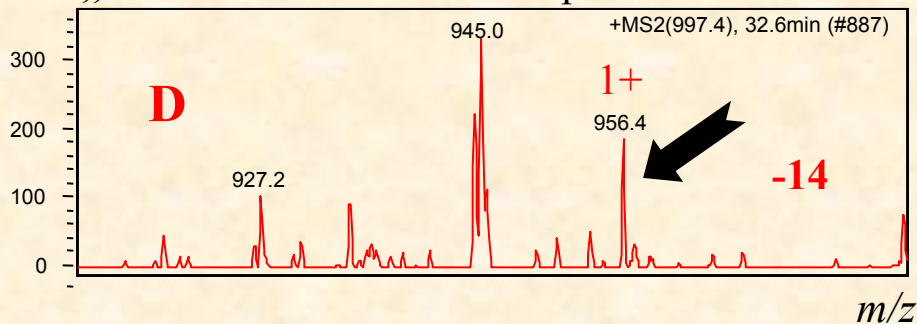
...

DEEELQKENVKNTASLTGKITLSVTQSKP**E**TGEVIGVFESIQPSDTDLGAKVPKDVKIQG

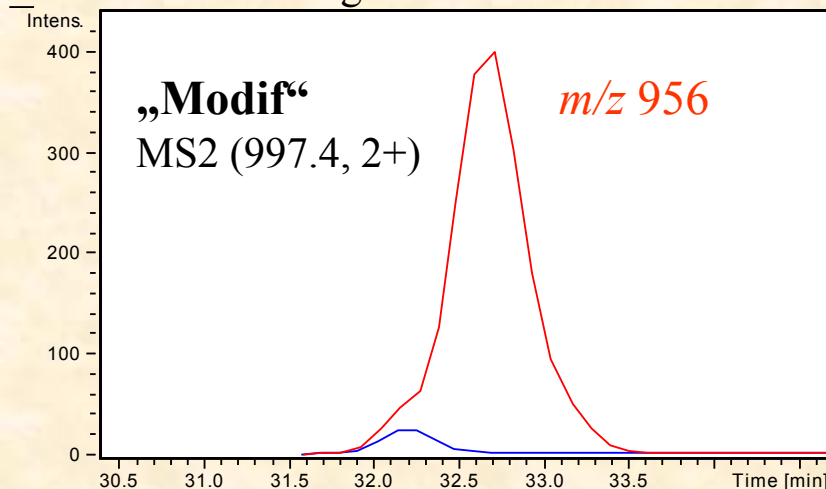
...

MSMS peptidu LSVTQSKPXTGEVIGVFES, MW 2006.0 (1992.0)

„Modif“ - detail MS/MS spektra

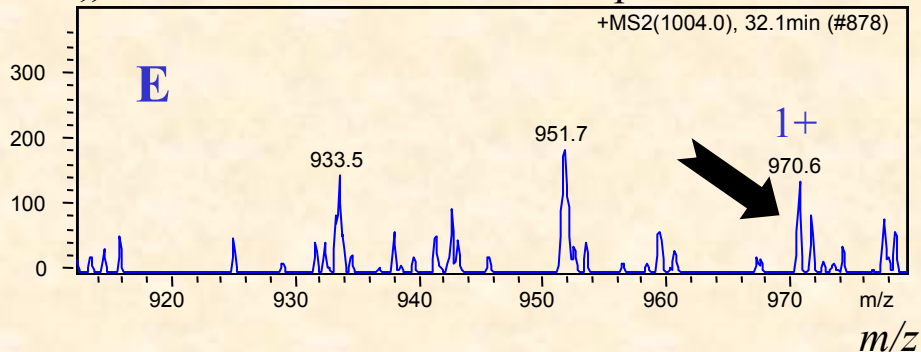

EIC chromatogram

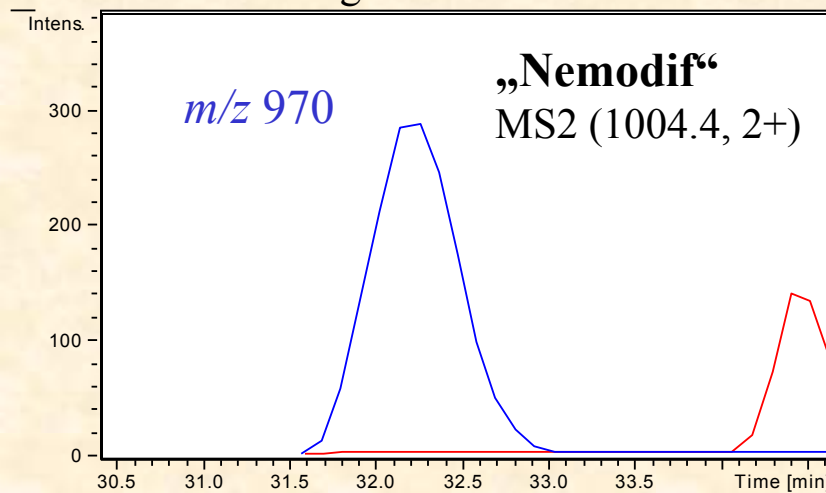

Ion b₉ LSVTQSKPXTGEVIGVFES D / E

„Nemodif“ – detail MS/MS spektra

EIC chromatogram

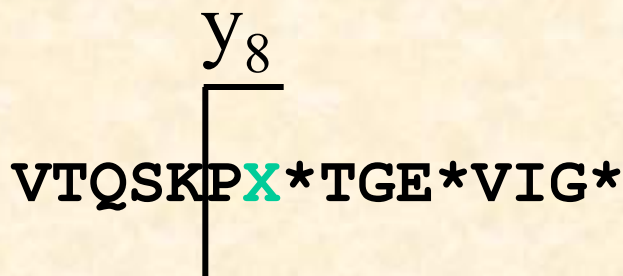
Rt (min)

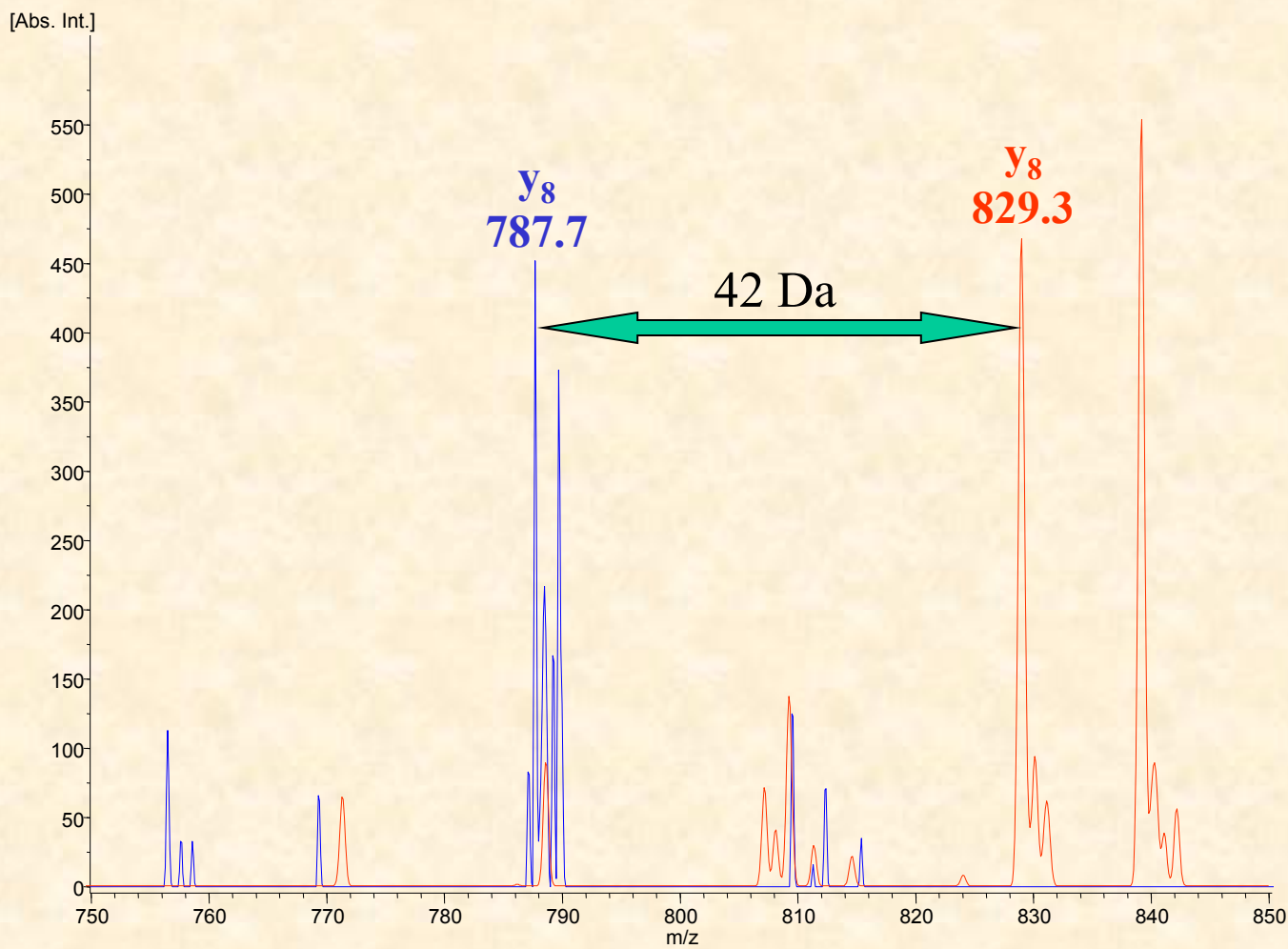
LC-MSMS

methylace, potvrzení D v pozici 210*po derivatizaci výměna H za CH₃ na karboxy skupině*tj. $\Delta = 14$ Da/skupinu

pouze
D, E a C-terminal

 $\Delta = 42$ Day₈ nederiv *m/z* 787.2 pro Dy₈ methyl *m/z* 829.3 pro D

MSMS peptidu VTQSKPXTGEVIG před a po methylaci

**MS CHARAKTERIZACE MODIFIKACÍ
„CHEMICKÉ“**

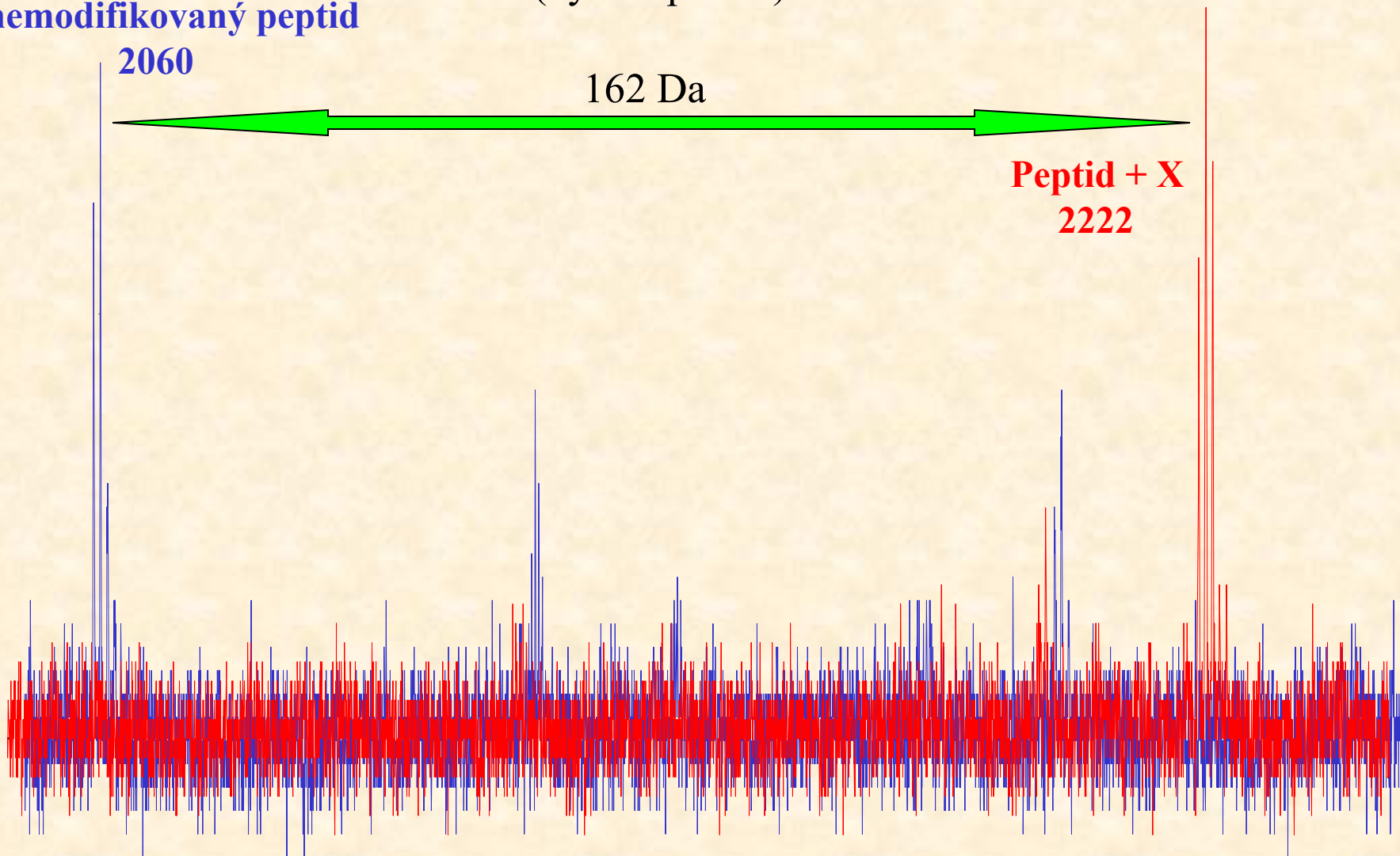
MALDI-MS spektrum digestů před a po modifikaci (výřez spektra)

nemodifikovaný peptid

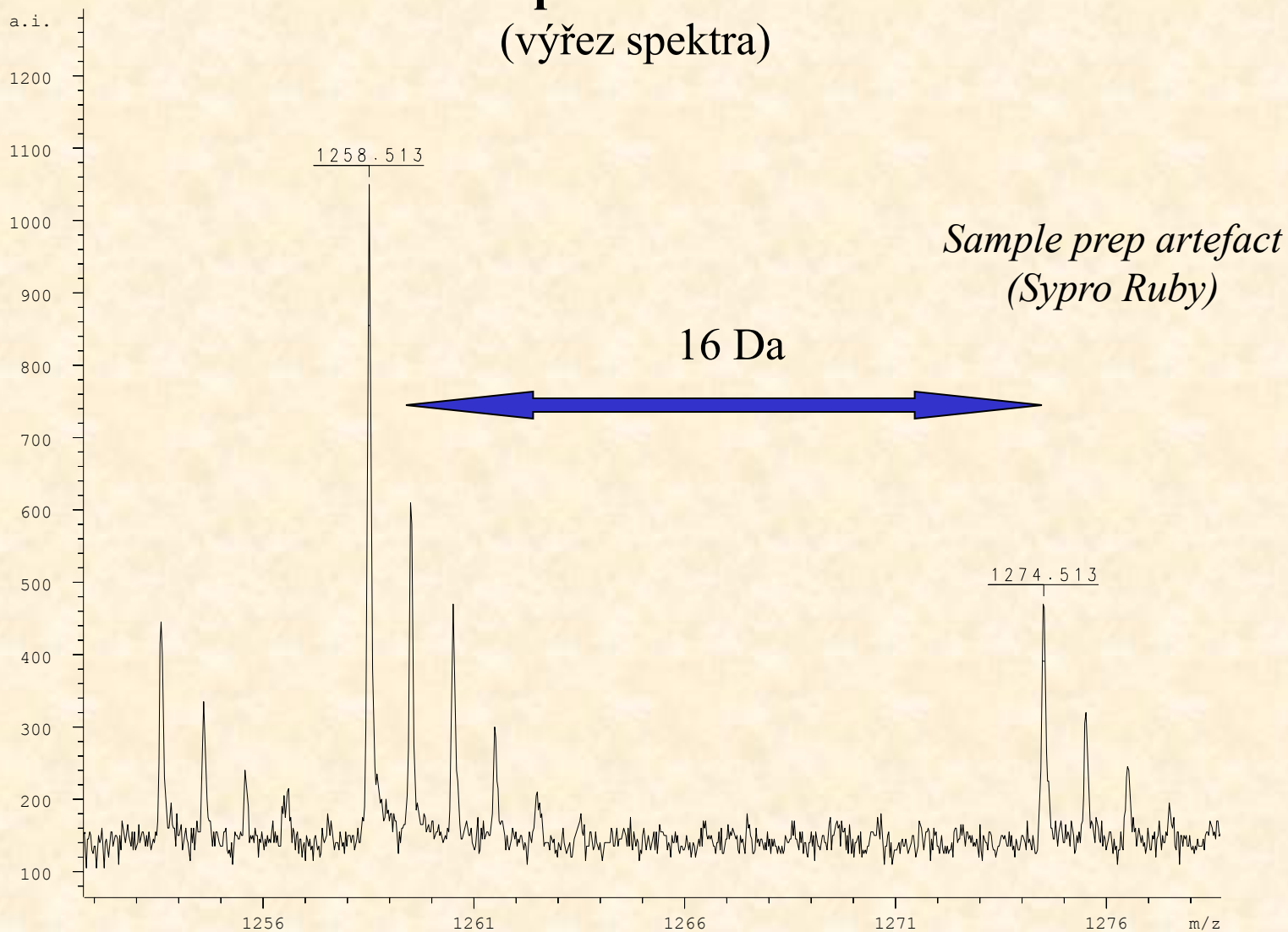
2060

162 Da

Peptid + X
2222

MALDI-MS spektrum – Oxidace Met (výřez spektra)

Výsledek identifikace proteinu (Mascot)

1. gi|15803837 **Mass: 13532** **Score: 487** **Queries matched: 5**
50S ribosomal protein L14 [Escherichia coli O157:H7]

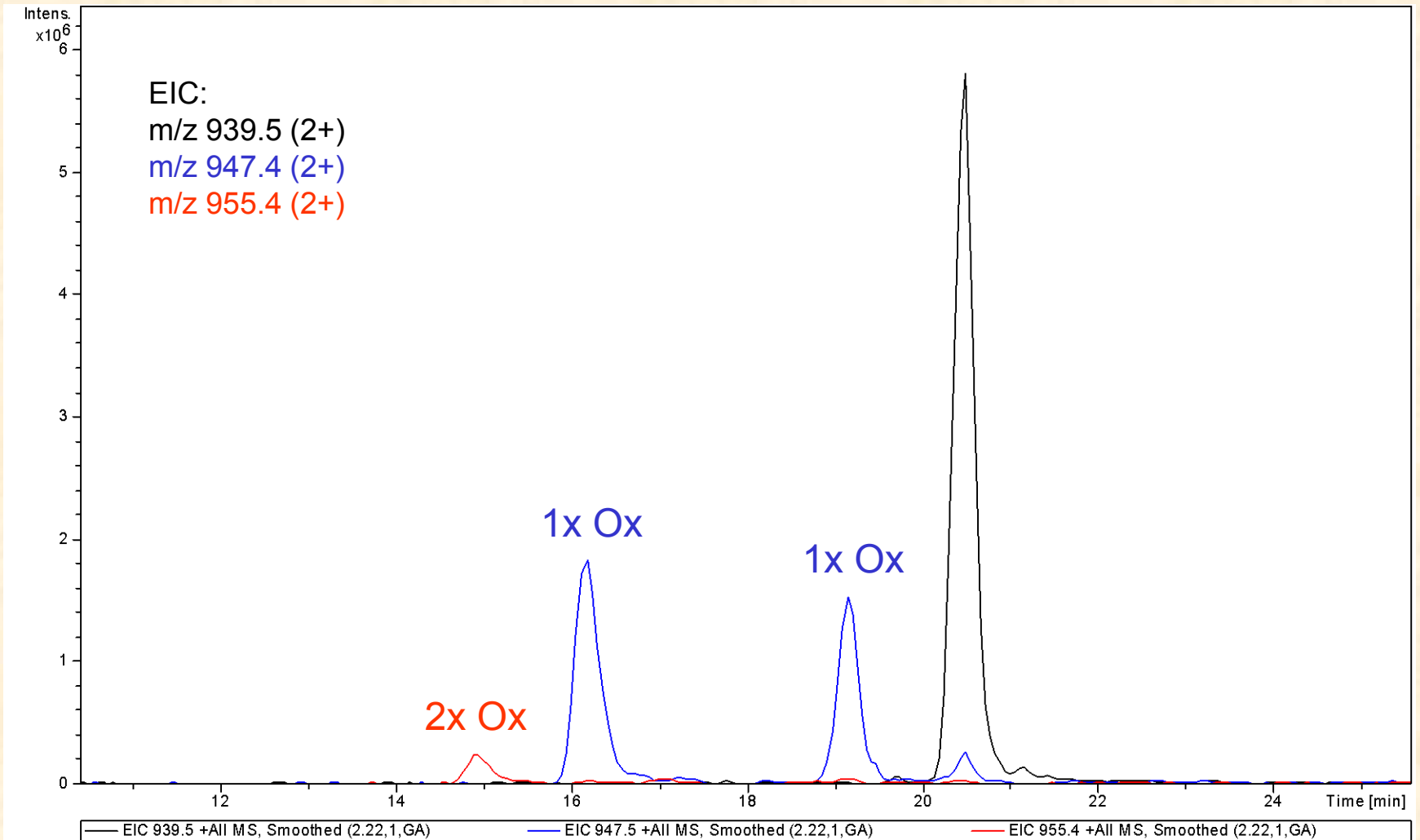
<i>Observed</i>	<i>Mr(expt)</i>	<i>Mr(calc)</i>	<i>Delta</i>	<i>Miss</i>	<i>Score</i>	<i>Peptide</i>
.....						
939.45	1876.89	1876.88	0.02	0	(125)	MIQEQTMLNVADNSGAR
947.44	1892.87	1892.87	-0.01	0	159	MIQEQT <u>ML</u> NVADNSGAR + Oxidation (M)
947.45	1892.88	1892.87	0.01	0	(147)	<u>MI</u> QEQTMLNVADNSGAR + Oxidation (M)
955.45	1908.89	1908.87	0.03	0	(118)	<u>MI</u> QEQT <u>ML</u> NVADNSGAR + 2 Oxidation (M)

.....

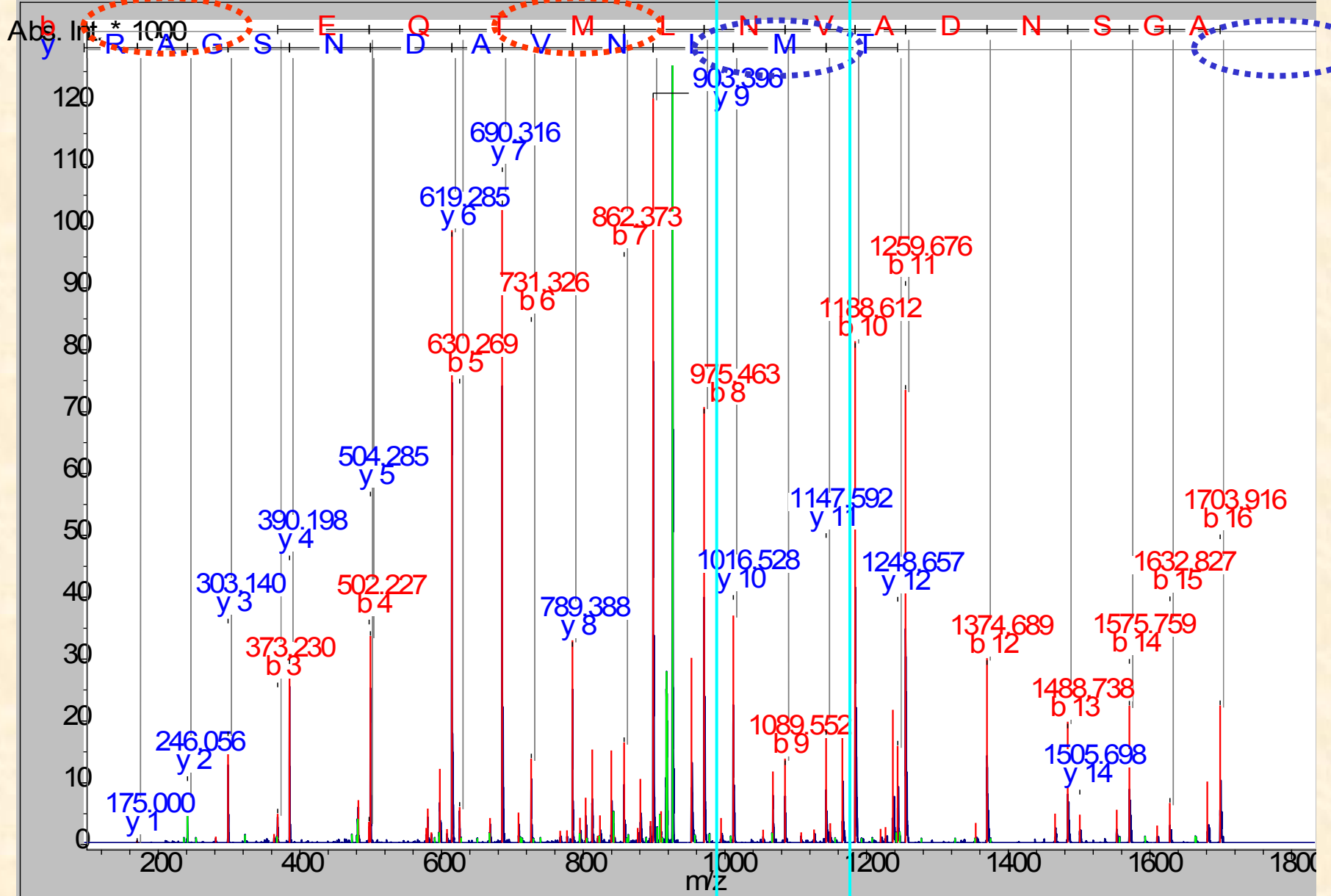

$\Delta m/z$ 8 (16) 16 (32)

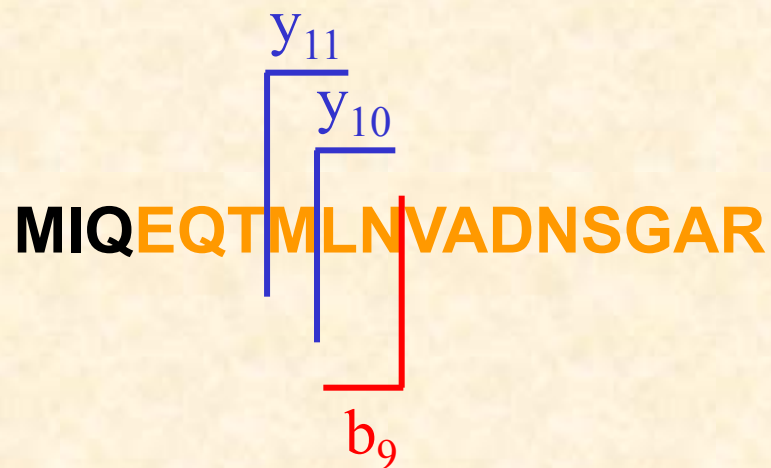
Jen část týkající se modifikovaného peptidu
(Petra P. Vz. 3, 080821)

MS/MS spektrum nemodifikovaného peptidu - **MIQEQTMLNVADNSGAR**

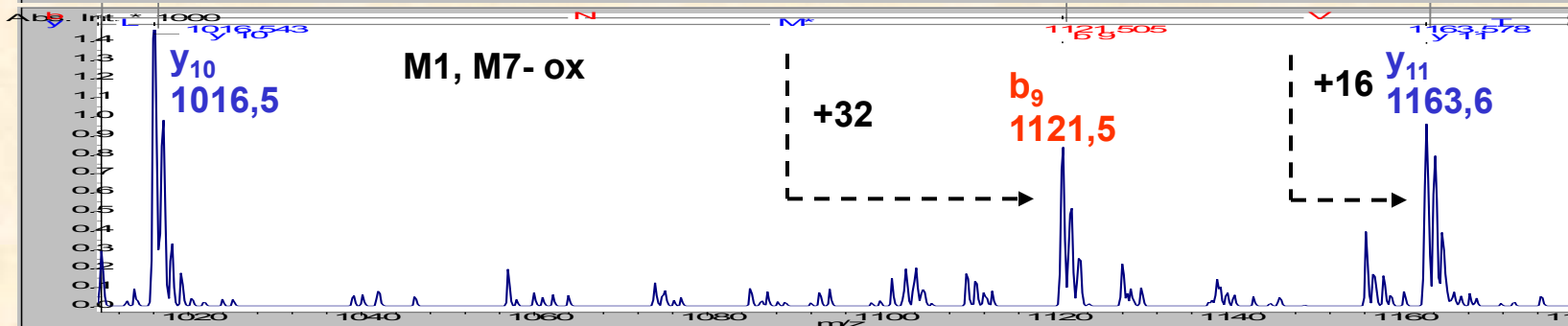
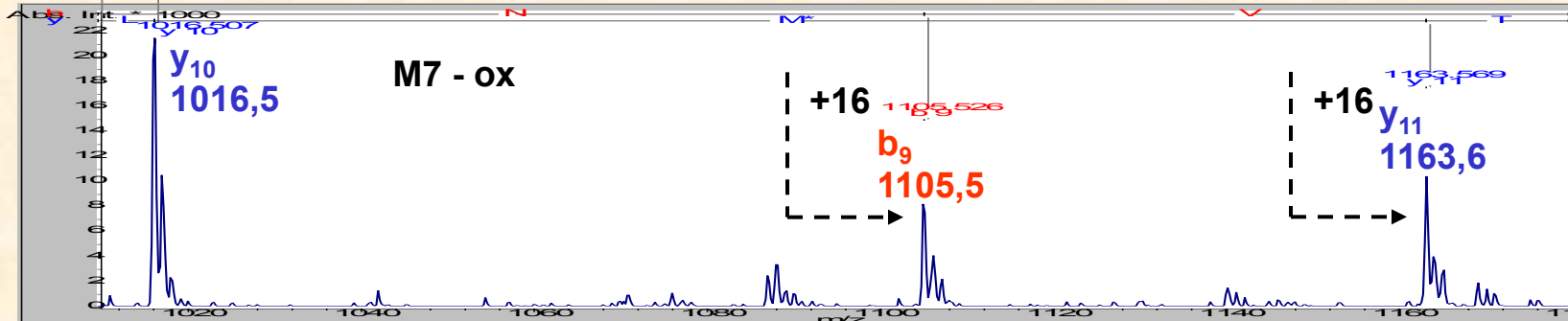
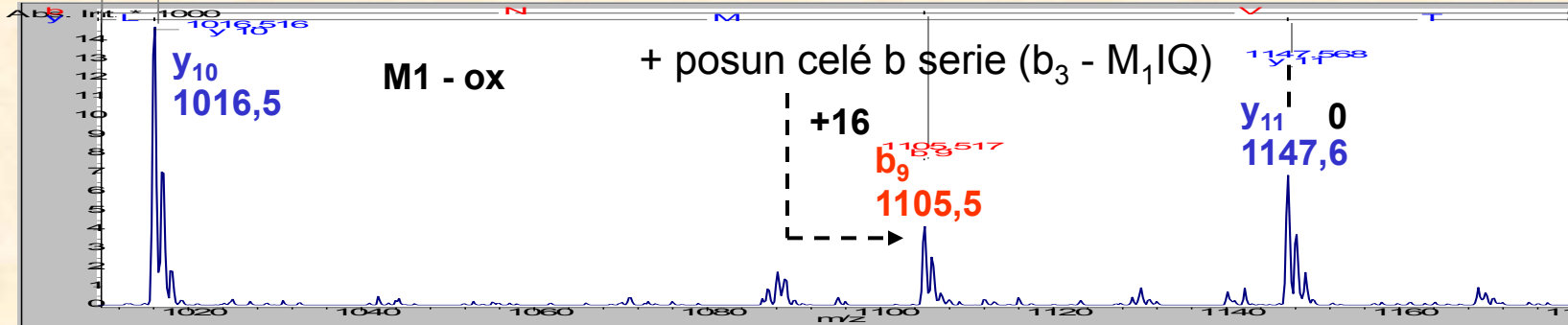
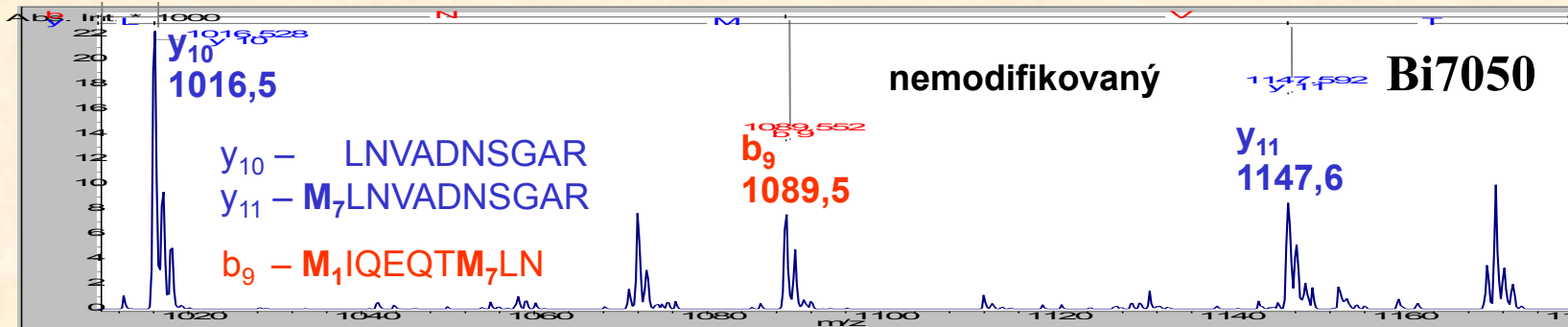
b_9 – M₁IQEQTM₇LN

y_{10} – LN₇VADNSGAR

y_{11} – M₇LN₇VADNSGAR

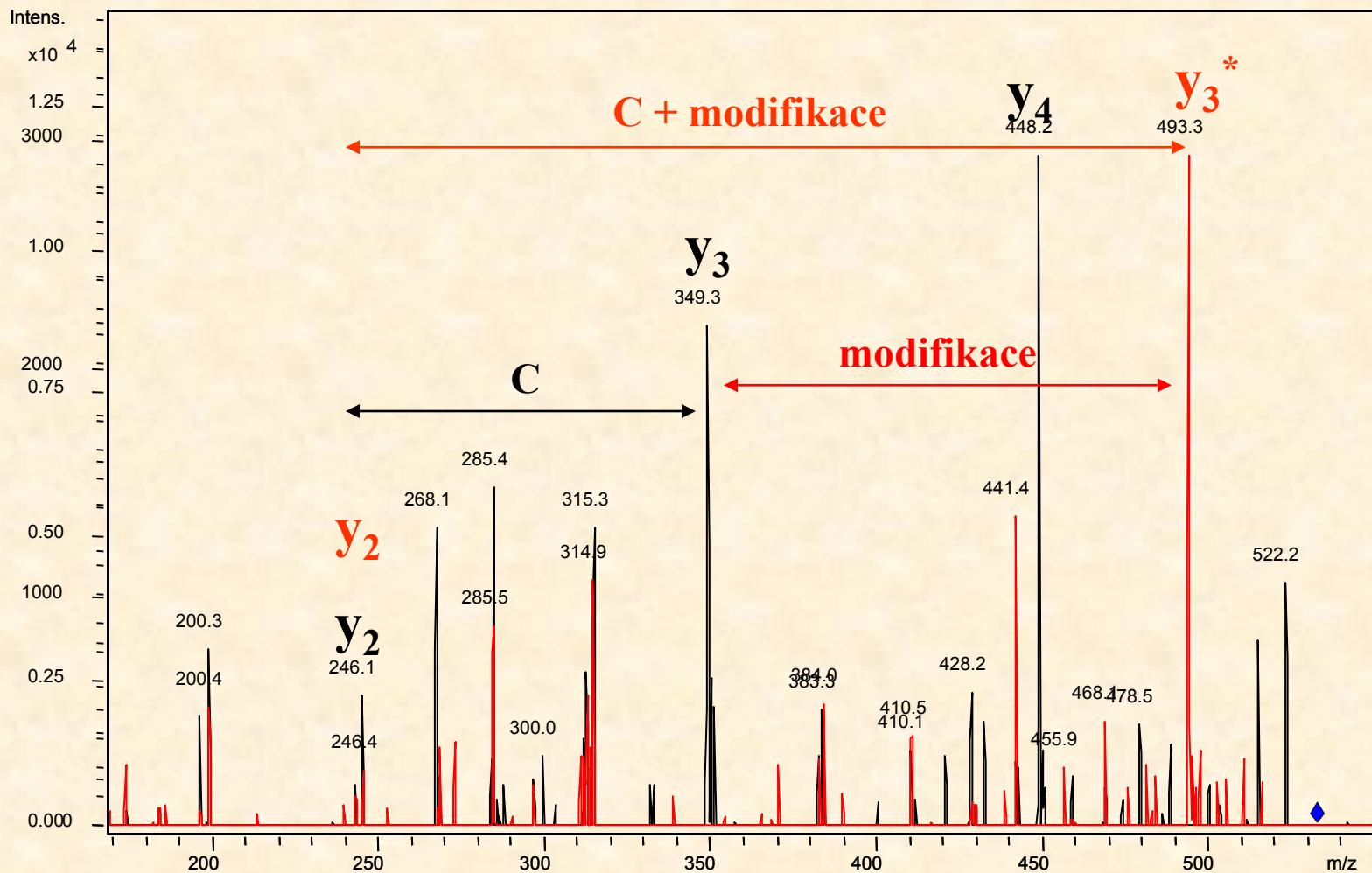
Posuny v m/z vybraných fragmentů pro jednotlivé případy M_(ox)

	bez	1 Ox	1 Ox	2 Ox
		M ₁	M ₇	oba
y_{10}	0	0	0	0
y_{11}	0	0	16	16
b_9	0	16	16	32

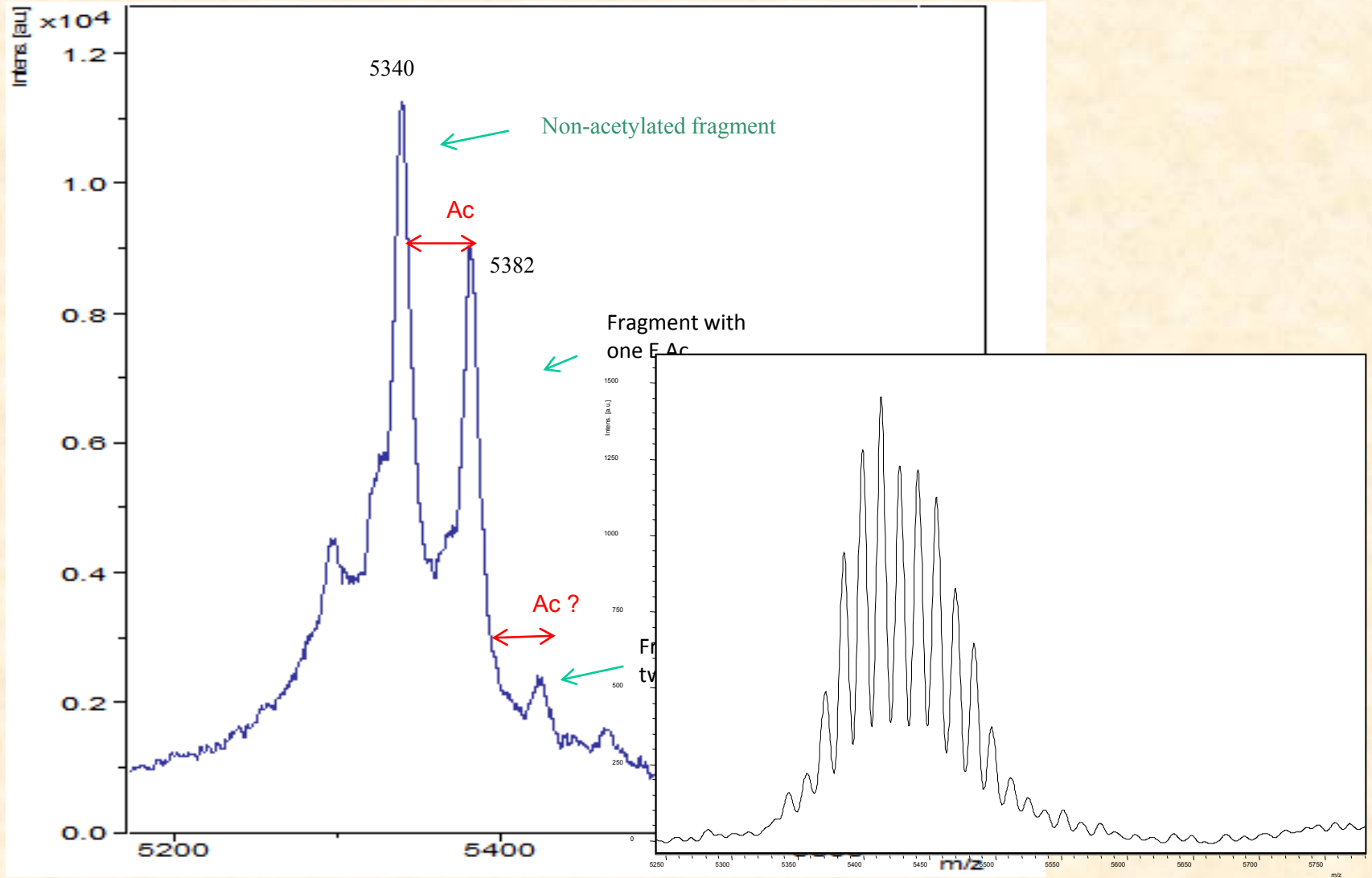
LC-MSMS spectrum (výřez spektra)

Potrzení modifikace na Cys ...VC*AR

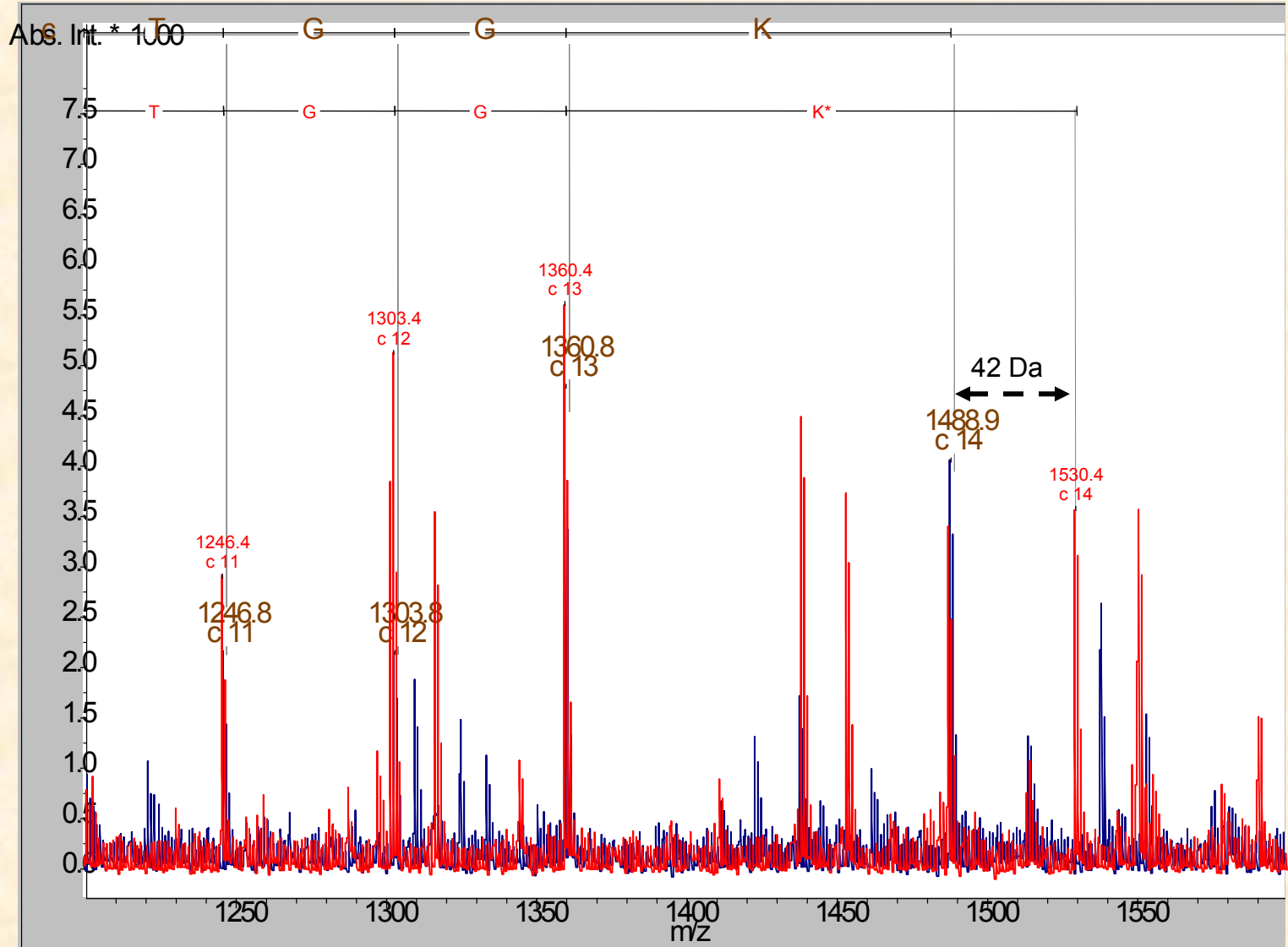

Histon H3, lokalizace acetylace (*in-vitro*) MALDI-MS digestu (detail spektra)

Bi7050

Histon H3, lokalizace acetylace K(14) MALDI-MS (detail spektra)

Konec III. části